القرآن الكريم

باماوره ترجمو

حضرت مولانا تاج محمود امروٽي رحمه الله

لفظي ترجمو

حضرت مولانا عبدالكريم قريشي رحمه الله

پير شريف

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَّكَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيْعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ اِنْ

چيائين چا نه چيو هو مون توکي ته تون نه ڪري سگهندين مون سان گڏ صبر. چيائين جيڪڏهن

(خضر) چيو ته، توکي نه چيو هوم چا ته تون مون سان (گڏ رهي) ڪڏهن نه صبر ڪري سگهندين؟ (موسيٰ) چيو ته،

سَاَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍۢ بَعْدَهَا فَلَا تُصٰحِبْنِيْ ۚ قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَّدُنِّيْ

آءٌ توکان پڇا ڪريان ڪجهه بہ هن کان پوءِ ته نه گڏ رکجانءِ مونکي، بيشڪ تون پهتين منهنجي طرفان

جيڪڏهن هن کانپوءِ ڪنهن ڳالهه بابت توکان پڇان ته منهنجي سنگت نه ڪج! بيشڪ منهنجي پاران

عُذْرًا ﴿٧٦﴾ فَانْطَلَقَا ۫ وقفة حَتّٰٓى اِذَآ اَتَيَآ اَهْلَ قَرْيَةِۨ اسْتَطْعَمَآ

لاچار ڪي. پوءِ هٽي هليا، آخر آيا هڪ ڳوٺ وارن وٽ کاڌو گهريائون

عذر (جي حد) کي پهتين. پوءِ (ٻئي) هليا، تان جو جنهن مهل هڪڙي ڳوٺ وارن وٽ آيا (تنهن مهل) اُن جي رهاڪن کان

اَهْلَهَا فَاَبَوْا اَنْ يُّضَيِّفُوْهُمَا فَوَجَدَا فِيْهَا جِدَارًا يُّرِيْدُ اَنْ

اتي وارن کان پوءِ انڪار ڪيائون انهن جي مهماني ڪرڻ کان پوءِ لڌائون اتي هڪ ڀت جا ڪرڻ تي

کاڌو گهريائون ته (انهن) اُن سندن مهماني ڪرڻ کان انڪار ڪيو. پوءِ اُن (ڳوٺ) ۾ هڪ ڍهڻ کي ويجهي ڀت ڏٺائون پوءِ

يَّنْقَضَّ فَاَقَامَهٗ ۭ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ اَجْرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ

هئي پوءِ سڌو ڪيائين انکي، چيو موسيٰ جي چاهين ها وٺين ها ان تي مزدوري. چيائين

اها (خضر ڊاهي ٻيهر) اوساري، (موسيٰ) چيو ته جيڪڏهن گهرين ها ته اُن (جي اوسارڻ) تي مزوري ضرور وٺين ها. (خضر) چيو

هٰذَا فِرَاقُ بَيْنِيْ وَبَيْنِكَ ۚ سَاُنَبِّئُكَ بِتَاْوِيْلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ

هاڻي جدائي آهي منهنجي ۽ تنهنجي وچ ۾، اجهو ٻڌايان ٿو توکي رازن جو نه ڪري سگهيو تو

ته هاڻي منهنجي ۽ تنهنجي وچ ۾ جدائي پيئي، هاڻي توکي انهن (ڳالهين) جي حقيقت جي سڌ ڏيان ٿو جن تي تون صبر

عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾ اَمَّا السَّفِيْنَةُ فَكَانَتْ لِمَسٰكِيْنَ يَعْمَلُوْنَ فِي الْبَحْرِ

جنهن تي صبر. پر اها ٻيڙي ته هئي غريبن جي جيڪي ڌنڌو ڪندا هئا درياءَ ۾

ڪري نه سگهئين. پر ٻيڙي (جا ڀڳي ويئي سا) مسڪينن جي هئي (جنهن تي) هو درياءَ ۾ پورهيو ڪندا

فَاَرَدْتُّ اَنْ اَعِيْبَهَا وَكَانَ وَرَآءَهُمْ مَّلِكٌ يَّاْخُذُ كُلَّ سَفِيْنَةٍ

پوءِ مون گهريو ته نقص ڪريان انهي ۾ ۽ انهن جي پويان هڪ بادشاهه هئو جو وٺي پيو هر ٻيڙي

(وتندا) هئا، پوءِ اُن کي عيبدار ڪرڻ گهريم جو سندن پوئتان اهڙو بادشاهه هو جنهن سڀ ڪا ٻيڙي ٻيگر ۾

غَصْبًا ﴿٧٩﴾ وَاَمَّا الْغُلٰمُ فَكَانَ اَبَوٰهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِيْنَآ اَنْ يُّرْهِقَهُمَا

بيگر ۾. ۽ پر ڇوڪرو پوءِ هئا ماءُ پيءُ انجا ايمان وارا پوءِ ڊناسون ته رسائي ٻنهي کي

ٿي ورتي. ۽ نينگر (جو ماريو ويو) تنهن جا ماءُ پيءُ مؤمن هئا، تنهن ڪري ڊناسون ته نافرمانيءَ ۽ ڪفر ڪرڻ سان ٻنهي

طُغْيَانًا وَّكُفْرًا ۚ﴿٨٠﴾ فَاَرَدْنَآ اَنْ يُّبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكٰوةً وَّ
بي فرماني ۽ ڪفر تي. پوءِ ارادو ڪيوسون ته بدلي ۾ ڏئي انهنکي انهن جو رب ڀلو انهيءَ کان پاڪائي ۾ ۽
ڪي عاجز ڪندو، پوءِ گهريو سون ته سندن پالڻهار ڪين ان جي بدلي اُن کان به پاڪبازيءَ جي ڪري وڌيڪ ڀلو ۽

اَقْرَبَ رُحْمًا ﴿٨١﴾ وَاَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلٰمَيْنِ يَتِيْمَيْنِ فِى الْمَدِيْنَةِ
تمام ويجهو ٻاجھ ۾. ۽ پر ڀت پوءِ اها هئي ٻن ٻارن يتيمن جي انهي شهر ۾
ٻاجھ جي ڪري وڌيڪ ويجهو (اولاد) ڏئي. ۽ جيڪا ڀت (ڍاهي ويئي) سا شهر ۾ ٻن يتيمن ٻارن جي هئي

وَكَانَ تَحْتَهٗ كَنْزٌ لَّهُمَا وَكَانَ اَبُوْهُمَا صَالِحًا ۚ فَاَرَادَ رَبُّكَ اَنْ
۽ هئو ان جي هيٺان خزانو ٻنهي جو ۽ هئو پيءُ انهن جو چڱو ماڻهو، پوءِ گهريو تنهنجي رب ته
۽ ان جي هيٺان سندن خزانو هو ۽ سندن ماءُ پيءُ نيڪ هئا پوءِ تنهنجي پالڻهار گهريو ته

يَّبْلُغَآ اَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا ۖق رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّكَ ۚ وَمَا
هي ٻئي پهچن پنهنجي جواني کي ۽ ڪوتي ڪڍن پنهنجو خزانو، مهرباني تنهنجي رب جي سان، ۽ مون
ٻئي پنهنجي جوانيءَ کي پهچن ۽ پنهنجو خزانو تنهنجي پالڻهار جي ٻاجھ سان ڪڍن ۽

فَعَلْتُهٗ عَنْ اَمْرِىْ ؕ ذٰلِكَ تَاْوِيْلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾ ع ١٢ / ١٠
اهو نه ڪيو تي پنهنجي ارادي سان، اهو آهي مطلب ان جو نه ڪري سگهيو تو جنهن تي صبر.
اهو پنهنجي راءِ سان نه ڪيم، اها اُن جي حقيقت آهي، جنهن تي تون صبر ڪري نه سگهئين.

وَيَسْـَٔلُوْنَكَ عَنْ ذِى الْقَرْنَيْنِ ؕ قُلْ سَاَتْلُوْا عَلَيْكُمْ مِّنْهُ ذِكْرًا ؕ﴿٨٣﴾
۽ پڇن ٿا توکان ذي القرنين جي خبر، چؤ ته پڙهان ٿو توهان کي انهيءَ جو بيان.
۽ (اي پيغمبر!) توکان ذوالقرنين بابت پڇن ٿا، چئو ته اوهان کي اُن جو (ڪجهه) بيان ڪري پڙهان ٿو.

اِنَّا مَكَّنَّا لَهٗ فِى الْاَرْضِ وَاٰتَيْنٰهُ مِنْ كُلِّ شَىْءٍ سَبَبًا ۙ﴿٨٤﴾ فَاَتْبَعَ
بيشڪ اسان بادشاهي ڏني سون انهيءَ کي زمين ۾ ۽ ڏنوسون ان کي هر قسم جو سامان. پوءِ هلايائين
بيشڪ اسان ان کي زمين ۾ مضبوط حڪومت ڏني ۽ سڀ ڪنهن شيءِ جو سامان ڪيس ڏنوسون. پوءِ سامان

سَبَبًا ﴿٨٥﴾ حَتّٰٓى اِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِىْ
سامان کي، تيستائين جڏهن پهتو سج لهڻ واري طرف ڏٺائين ان کي ته لهي ٿو هڪ
(جي مدد) سان هليو. ايتري (سير ڪيائين) جو سج لهڻ جي هنڌ پهتو اُن کي گپ واري گرم تلاءَ ۾ لهندو ڏٺائين

عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَّوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا ؕ۬ قُلْنَا يٰذَا الْقَرْنَيْنِ اِمَّآ
ڍٻي ڪاري ۾ ۽ لڌائين اتي ڪن ماڻهن کي، اسان چيوسون اي ذي القرنين تون
۽ اُن (تلاءَ) وٽ هڪ قوم کي ڏٺائين، چيوسون ته اي ذوالقرنين! اُنهن کي يا سزا ڏين يا

اَنْ تُعَذِّبَ وَ اِمَّآ اَنْ تَتَّخِذَ فِيْهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾ قَالَ اَمَّا مَنْ ظَلَمَ

انهن کي عذاب ڪرين يا شروع ڪرين انهن ۾ ڪا چڱائي. چيائين جنهن ظلم ڪيو

منجهن ڪو چڱائي جو سدارو ڪرين (تہ توکي اختيار آهي). (ذوالقرنين) چيو تہ جيڪو (ماڻهو) ظلم ڪندو

فَسَوْفَ نُعَذِّبُهٗ ثُمَّ يُرَدُّ اِلٰى رَبِّهٖ فَيُعَذِّبُهٗ عَذَابًا نُّكْرًا ﴿٨٧﴾ وَ اَمَّا

تہ اسان انهي کي سزا ڏينداسون پوءِ موٽايو ويندو پنهنجي رب ڏانهن پوءِ اهو عذاب ڪندو انکي عذاب سخت. پر

تنهن کي سزا ڏينداسون وري پنهنجي پالڻهار ڏانهن ورايو ويندو پوءِ اهو کيس سخت عذاب جي سزا ڏيندو. ۽ جيڪو

مَنْ اٰمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَهٗ جَزَآءَ ۨ الْحُسْنٰى ۚ وَ سَنَقُوْلُ لَهٗ

جنهن ايمان آندو ۽ ڪم ڪيا چڱا تہ انهيءَ لاءِ آهي بدلو ڀلو، ۽ حڪم ڪنداسون ان کي

ايمان آڻيندو ۽ چڱا ڪم ڪندو تنهن کي چڱو بدلو ملندو ۽ پنهنجي معاملي ۾ ان کي

مِنْ اَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٨﴾ ثُمَّ اَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٨٩﴾ حَتّٰٓى اِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ

پنهنجي ڪم ۾ سولو. وري هلايائين سات ڪي. نيٺ جڏهن پهتو سج اڀرڻ طرف

سولائي (جهڙو ڪم) چونداسون. وري سامان (جي مدد) سان هليو. ايترو (سفر ڪيائين) جو سج اڀرڻ جي هنڌ

وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلٰى قَوْمٍ لَّمْ نَجْعَلْ لَّهُمْ مِّنْ دُوْنِهَا سِتْرًا ۙ ﴿٩٠﴾

ڏٺائين انکي تہ اڀري پيو اهڙي قوم تي جو نہ ڪيو هو اسان انهن لاءِ سج جي اڳيان ڪوئي پردو.

پهتو تہ اهو هڪ اهڙي قوم تي اڀرندو ڏٺائين جن لاءِ سج کان اوريان ڪا اوٽ نہ بڻائي هئي سون.

كَذٰلِكَ ؕ وَ قَدْ اَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾ ثُمَّ اَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٩٢﴾ حَتّٰٓى

اتي بہ ائين ئي ٿيو، ۽ اسان کي پوري خبر آهي جيڪي ان وٽ هئو. وري هلايائين سات ڪي. نيٺ

اهڙيءَ طرح (سندس قصو آهي)، ۽ بيشڪ اسان وٽ اُن جي سڄي خبر آهي. وري سامان (جي مدد) سان هليو. ايترو

اِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُوْنِهِمَا قَوْمًا ۙ لَّا يَكَادُوْنَ

جڏهن پهتو ٻن جبلن جي وچ ۾ لڌائين انهن جي اڳيان اهڙا ماڻهو، جو نہ پيا

جو جڏهن ٻن جبلن جي وچ ۾ پهتو تہ انهن جي هن پاسي اهڙي قوم ڏٺائين جا ڪا بہ ڳالهہ سمجهي

يَفْقَهُوْنَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾ قَالُوْا يٰذَا الْقَرْنَيْنِ اِنَّ يَاْجُوْجَ وَ مَاْجُوْجَ

سمجهن ڪا ٻولي. چيائون اي ذوالقرنين بيشڪ ياجوج ۽ ماجوج

نہ ٿي سگهي، چيائون تہ اي ذوالقرنين! بيشڪ ياجوج ۽ ماجوج

مُفْسِدُوْنَ فِى الْاَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلٰٓى اَنْ

فساد ڪندڙ آهن ملڪ ۾ پوءِ ڇا ادا ڪريون تولاءِ ڍل هن لاءِ جو

ملڪ ۾ فساد وجهندڙ آهن، تنهن ڪري تو لاءِ اسين هن شرط تي ڍل مقرر ڪريون تہ

تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٤﴾ قَالَ مَا مَكَّنِّيْ فِيْهِ رَبِّيْ خَيْرٌ فَاَعِيْنُوْنِيْ

ٿاهين تون اسان جي ۽ انهن جي وچ ۾ بند. چيائين اها جنهن ۾ سگهه ڏني آهي مونکي منهنجي رب زور ڀلي آهي پوءِ مدد ڪريو منهنجي

تون اسان جي ۽ سندن وچ ۾ آڙ بڻائين. (ذوالقرنين) چيو ته، منهنجي پالڻهار جيڪا مون کي ان بابت سگهه ڏني

بِقُوَّةٍ اَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٥﴾ اٰتُوْنِيْ زُبَرَ الْحَدِيْدِ ؕ حَتّٰىٓ

محنت سان ته ٺاهيان توهان جي ۽ انهن جي وچ ۾ ديوار. آڻي ڏيو مونکي ٽڪرا لوهه جا، آخر

آهي سا ڀلي آهي، پوءِ اوهين مون سان زور بار جي مدد ڪريو ته اوهان جي ۽ سندن وچ ۾ وڏي آڙ بڻايان. لوهه جا ٽڪر مون وٽ

اِذَا سَاوٰى بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوْا ؕ حَتّٰىٓ اِذَا جَعَلَهٗ نَارًا ۙ

پري سٽو ڪيائين ٻنهي جبلن جي وچ کي چيائين هاڻ ڦوڪيوس، تان جو جڏهن ڪيائين ان کي باهه

آڻيو، جڏهن ٻنهي جبلن جي وچ ۾ (پري) پوراڻي ڪيائين (تڏهن) چيائين ته (هاڻ ڌوڻ) ڌنئو، تان جو جڏهن ان کي (تپائي)

قَالَ اٰتُوْنِيْٓ اُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ﴿٩٦﴾ فَمَا اسْطَاعُوْٓا اَنْ يَّظْهَرُوْهُ وَ

چيائين آڻيو مون وٽ ته ٻرڪيان ان تي ٽامو پگهريل. بس پوءِ نه سگهيا چڙهي ان تي ۽

باهه ڪيائين (تڏهن) چيائين ته مون وٽ آڻيو ته مٿس پگهاريل ٽامو پلٽيان. پوءِ (ياجوج ماجوج) نڪي اُن تي چڙهي سگهيا ۽

مَا اسْتَطَاعُوْا لَهٗ نَقْبًا ﴿٩٧﴾ قَالَ هٰذَا رَحْمَةٌ مِّنْ رَّبِّيْ ۚ فَاِذَا جَآءَ

نه هٽي سگهيا ان ۾ ڪات. چيائين هيءَ ٻاجهه آهي منهنجي پروردگار جي پوءِ جڏهن ايندو

نڪي اُن کي ڪا سرنگهه هٽي سگهيا. چيائين ته هيءَ منهنجي رب جي (هڪڙي) ٻاجهه آهي، جنهن مهل

وَعْدُ رَبِّيْ جَعَلَهٗ دَكَّآءَ ۚ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّيْ حَقًّا ﴿٩٨﴾ ؕ وَتَرَكْنَا

وعدو منهنجي رب جو ڪندو انهيءَ کي ذرا ذرا، ۽ آهي وعدو منهنجي رب جو سچو. ۽ ڇڏينداسون

منهنجي رب جو انجام ايندو (تنهن مهل) اُن کي سنئون ڪري ڇڏيندو ۽ منهنجي رب جو انجام سچو آهي. ۽ اُن

بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَّمُوْجُ فِيْ بَعْضٍ وَّنُفِخَ فِي الصُّوْرِ فَجَمَعْنٰهُمْ

انهن مان هڪڙن کي تنهن ڏينهن ته ڇوليون هڻندا ايندا ٻين ۾ ۽ ڦوڪي ويندي صور پوءِ گڏ ڪنداسون انهن کي

ڏينهن ڇڏينداسون ته هڪ ٻئي ۾ ڳاهٽ ٿيندا (ايندا) ۽ صور ۾ ڦوڪيو ويندو پوءِ اُنهن مڙني کي گڏ

جَمْعًا ﴿٩٩﴾ ۙ وَّعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكٰفِرِيْنَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾ ۙ الَّذِيْنَ

پوري طرح. ۽ پڌرو ڪنداسون دوزخ انهيءَ ڏينهن ڪافرن تي سامهون آڻي. اهي جن جون

ڪنداسون. ۽ ان ڏينهن انهن ڪافرن کي دوزخ آڏو ڪنداسون جيئن آڏو ڪجي. جن جيون

كَانَتْ اَعْيُنُهُمْ فِيْ غِطَآءٍ عَنْ ذِكْرِيْ وَكَانُوْا لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ

اکيون هيون پردي ۾ منهنجي ذڪر کان ۽ نڪي اهي سگهندا هئا

اکيون منهنجي يادگيري کان ڍڪ ۾ هيون ۽ (ساڃ کان ڪجهه) ٻڌي نه سگهندا هئا.

ع ١١

سَمۡعًا ﴿١٠١﴾ اَفَحَسِبَ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡۤا اَنۡ يَّتَّخِذُوۡا عِبَادِىۡ مِنۡ
ٻڌي. چا ڀوءِ سمجهيو آهي كافرن جو بنائين منهنجي ٻانهن كي مون
كافرن (اجا ٻاڻ كي سزا جوڳو) نہ ڀانيو آهي چا جو مون كان سواءِ منهنجن ٻانهن كي دوست

دُوۡنِىۡۤ اَوۡلِيَآءَ ؕ اِنَّاۤ اَعۡتَدۡنَا جَهَنَّمَ لِلۡكٰفِرِيۡنَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾ قُلۡ هَلۡ
كان سواءِ مددگار. اسان تيار كيو آهي دوزخ كي كافرن جي مهماني لاءِ. تون چئو چا
ورتو اٿن؟ اسان كافرن جي رهڻ لاءِ دوزخ تيار كيو آهي. (اي پيغمبرا) چئو تہ كرتوتن

نُنَبِّئُكُمۡ بِالۡاَخۡسَرِيۡنَ اَعۡمَالًا ﴿١٠٣﴾ اَلَّذِيۡنَ ضَلَّ سَعۡيُهُمۡ
اسان ٻڌايون توهان كي آهي جن جا بيكار ٿيا عمل؟ اهي ٿي آهن جن جي ضايع ٿي محنت
جي كري بلكل ٽوٽي وارن جي اوهان كي سُڌ ڏيون چا؟ جن پنهنجي محنت دنيا جي حياتيءَ ۾

فِى الۡحَيٰوةِ الدُّنۡيَا وَهُمۡ يَحۡسَبُوۡنَ اَنَّهُمۡ يُحۡسِنُوۡنَ صُنۡعًا ﴿١٠٤﴾ اُولٰٓئِكَ
دنيا جي حياتي ۾ ۽ اهي سمجهن پيا تہ ٻاڻ چڱي ٿا كن كار. اهي ٿي آهن
اجائي وڃائي ۽ اهي (پنهنجي لاءِ) ڀانئيندا آهن تہ اهي (ٻاڻ) چڱو كم كندا آهن. اِهي اهي

الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا بِاٰيٰتِ رَبِّهِمۡ وَلِقَآئِهٖ فَحَبِطَتۡ اَعۡمَالُهُمۡ فَلَا نُقِيۡمُ
جن كفر كيو پنهنجي رب جي آيتن جو ۽ ان سان ملاقات جو پوءِ برباد ٿيا انهن جا عمل پوءِ نہ كنداسون
آهن جن پنهنجي پالڻهار جي آيتن ۽ سندس ملڻ جو انكار كيو پوءِ سندن كئي كمائي چٽ ٿي پوءِ انهن لاءِ

لَهُمۡ يَوۡمَ الۡقِيٰمَةِ وَزۡنًا ﴿١٠٥﴾ ذٰلِكَ جَزَآؤُهُمۡ جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوۡا
انهن لاءِ قيامت ڏينهن كائي تور. اهو بدلو انهن جو آهي دوزخ جو كفر كيائون
قيامت جي ڏينهن كا تور كڙي نہ كنداسون. اِها سندين سزا دوزخ اِنهي سببان آهي جو كفر كيائون

وَاتَّخَذُوۡۤا اٰيٰتِىۡ وَرُسُلِىۡ هُزُوًا ﴿١٠٦﴾ اِنَّ الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
۽ بڻايائون منهنجي آيتن ۽ رسولن كي مسخري. بيشك جن ماڻهن ايمان آندو ۽ چڱا كم كيا
۽ منهنجي آيتن ۽ منهنجي پيغمبرن كي ٺٺولي كري ورتائون. جن ايمان آندو ۽ چڱا كم كيا

كَانَتۡ لَهُمۡ جَنّٰتُ الۡفِرۡدَوۡسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾ خٰلِدِيۡنَ فِيۡهَا لَا يَبۡغُوۡنَ
آهن انهن لاءِ فردوس جا باغ مهماني. هميشہ رهندا انهن ۾ نہ گهرندا
تن لاءِ فردوس جا باغ مهماني (جي جاءِ) آهن. منجهن سدائين رهڻ وارا آهن كاٿئن وري

عَنۡهَا حِوَلًا ﴿١٠٨﴾ قُلۡ لَّوۡ كَانَ الۡبَحۡرُ مِدَادًا لِّكَلِمٰتِ رَبِّىۡ لَنَفِدَ الۡبَحۡرُ
اتان موٽڻ تون چئو جيكڏهن ٿئي سمنڊ مَسُ منهنجي رب جي ڳالهين لاءِ تہ كپي وڃي سمنڊ
ڦرڻ نہ گهرندا. چئو تہ جيكڏهن منهنجي پالڻهار جي سخنن (لکڻ) لاءِ سمنڊ مس ٿئي تہ منهنجي

قَبْلَ اَنْ تَنْفَدَ كَلِمٰتُ رَبِّيْ وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهٖ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾ قُلْ اِنَّمَآ اَنَا

هن ڪان اڳ جو پوريون ٿين ڳالهيون منهنجي رب جون جيتوڻيڪ آڻيون انهي جيترو مدد ۾. تون چئو ته آءٌ

پالڻهار جي سخنن پوري ٿيڻ کان اڳ سمنڊ کپي ويندو، توڻيڪ جهڙس (ٻيا سمنڊ) مدد لاءِ آڻيون. چئو ته. آءٌ

بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوْحٰۤى اِلَيَّ اَنَّمَآ اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوْا لِقَآءَ

بشر آهيان اوهان جهڙو وحي ڪيو وڃي ٿو مون ڏانهن بيشڪ معبود اوهان جو الله هڪڙوئي آهي، پوءِ جيڪو به اميد رکي ٿو ملاقات جي

اوهان جهڙو ئي ماڻهو آهيان مون ڏانهن وحي موڪليو ويندو آهي ته اوهان جو معبود رڳو هڪ الله آهي، پوءِ جيڪو پنهنجي پالڻهار

رَبِّهٖ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَّلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهٖۤ اَحَدًا ﴿١١٠﴾ ع ١٢

پنهنجي رب سان ته اهو ڪري ڪم چڱا ۽ نه شريڪ ڪري عبادت پنهنجي رب جي ۾ ڪنهن کي.

جي ملڻ جي اميد رکي تنهن کي جڳائي ته چڱا ڪم ڪري ۽ پنهنجي پالڻهار جي عبادت ۾ ڪنهن هڪڙي کي شريڪ نه ڪري.

سُوْرَةُ مَرْيَمَ مَكِّيَّةٌ — اٰيَاتُهَا ٩٨ — رُكُوْعَاتُهَا ٦

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شروع الله ٻاجهاري مهربان جي نالي سان

الله ٻاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)

كٓهٰيٰعٓصٓ ﴿١﴾ ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهٗ زَكَرِيَّا ﴿٢﴾ ۚ اِذْ نَادٰى رَبَّهٗ

ڪهيعص. هي بيان آهي تنهنجي رب جي رحمت جو پنهنجي ٻانهي زڪريا تي. جڏهن سڏيائين پنهنجي رب

ڪهيعص. تنهنجي پالڻهار جي ٻاجهه سندس ٻانهي زڪريا (تي ٿيل) جو (هي) بيان آهي. جڏهن پنهنجي پالڻهار

نِدَآءً خَفِيًّا ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّ اِنِّيْ وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّيْ وَاشْتَعَلَ الرَّاْسُ

کي ڳجهي سڏ، چيائين اي منهنجا رب ڪمزور ٿيا آهن هڏا منهنجا ۽ اڇو ٿيو آهي مٿو

کي آهستي ٻاڏائي سڏيائين. چيائين ته منهنجا پالڻهار! منهنجي (لڳن جا) هڏا ڪمزور ٿيا آهن ٻڍائيءَ کان

شَيْبًا وَّلَمْ اَكُنْۢ بِدُعَآئِكَ رَبِّ شَقِيًّا ﴿٤﴾ وَاِنِّيْ خِفْتُ الْمَوَالِيَ

ڪراڙپ کان ۽ ناهيان آءٌ تنهنجي سڏڻ کان اي رب نااميد. ۽ مون ڊڄان ٿو پنهنجن کان

منهنجو مٿو (اڇو) چمڪي ٿو ۽ اي منهنجا پالڻهار! توکي سڏڻ کان نااميد نه آهيان. ۽ آءٌ پنهنجي پوءِ ٿيڻ

مِنْ وَّرَآءِيْ وَكَانَتِ امْرَاَتِيْ عَاقِرًا فَهَبْ لِيْ مِنْ لَّدُنْكَ وَلِيًّا ﴿٥﴾ يَّرِثُنِيْ وَ

پنهنجي پٺيان ۽ آهي زال منهنجي سنڍ پوءِ بخش مون کي پنهنجي طرفان اهڙو قريب. جو وارث ٿئي منهنجو ۽

پنهنجن مائٽن کان ڊڄان ٿو ۽ منهنجي زال سنڍ آهي تنهن ڪري پاڻ وٽان مون کي ڪو وارث بخش!

يَرِثُ مِنْ اٰلِ يَعْقُوْبَ ۖ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ﴿٦﴾ يٰزَكَرِيَّآ

وارث ٿئي آل يعقوب جو ۽ ڪر ان کي منهنجا رب پسند پيل. اي زڪريا

جو منهنجو وارث ٿئي ۽ يعقوب جي اولاد جو (به) وارث ٿئي ۽ اي منهنجا پالڻهار! ان کي صالح ڪر! (چيوسون ته)

يٰزَكَرِيَّآ اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلٰمِ ۣ اسْمُهٗ يَحْيٰى ۙ لَمْ نَجْعَلْ لَّهٗ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ⑦

اسان خوشخبري ڏيون ٿا توکي پٽ جي جنهنجو نالو يحيٰ آهي نه ڪيو آهي اسان اڳي انهيءَ نالي وارو.

اي زڪريا! اسان توکي هڪ نينگر جي مبارڪ ڏيون ٿا جنهن جو نالو يحيٰ آهي اڳ اهڙي نالي وارو ڪو نه ڪيوسون.

قَالَ رَبِّ اَنّٰى يَكُوْنُ لِيْ غُلٰمٌ وَّكَانَتِ امْرَاَتِيْ عَاقِرًا وَّقَدْ بَلَغْتُ

چيائين منهنجا رب ڪٿان ٿيندو مونکي ٻار ۽ آهي زال منهنجي سنڍ ۽ مان ٿي ويو آهيان

چيائين اي منهنجا پالڻهار! مون کي پٽ هن حالت ۾ ڪيئن ٿيندو! جو منهنجي زال سنڍ آهي ۽ بيشڪ آءٌ پيري کان

مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ⑧ قَالَ كَذٰلِكَ ۚ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَّقَدْ

ڪراڙپ کان جهور. چيائين ائين ٿي ٿيندو فرمايو تنهنجي رب اهو مون تي آسان آهي ۽ مون

جهورائي کي پهتو آهيان. (جبرئيل) چيو ته اهڙي طرح (ٿيڻو) آهي. تنهنجي پالڻهار چيو آهي ته اهو مون تي آسان آهي ۽ بيشڪ

خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ⑨ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّيْٓ اٰيَةً ۭ

پيدا ڪيو توکي اڳ ۽ نه هئين تون ڪا شيءِ. چيائين منهنجا رب ڪر مون لاءِ ڪا نشاني،

هن کان اڳ توکي پيدا ڪيو اٿم ۽ تون (اصل) ڪجهه نه هئين. زڪريا چيو ته، اي منهنجا پالڻهار! مون لاءِ ڪا نشاني ڪر!

قَالَ اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ⑩ فَخَرَجَ عَلٰى قَوْمِهٖ

فرمايائين تنهنجي نشاني هي آهي ته نه ڳالهائيندين ماڻهن سان ٽي راتيون صحت هوندي. پوءِ نڪري آيو پنهنجي قوم ڏي

فرمايائين ته تنهنجي نشاني (هيءَ آهي) ته ماڻهن سان سانده ٽي (ڏينهن) راتيون ڳالهائي نه سگهندين. پوءِ محراب مان

مِنَ الْمِحْرَابِ فَاَوْحٰٓى اِلَيْهِمْ اَنْ سَبِّحُوْا بُكْرَةً وَّعَشِيًّا ⑪ يٰيَحْيٰى

حجري کان پوءِ اشارو ڪيائين انهن ڏانهن ته ساراهيو ڏٺي ڪي صبح ۽ شام. اي يحيٰ

پنهنجي قوم ڏانهن نڪتو پوءِ انهن ڏانهن اشارو ڏنائين ته صبح ۽ سانجهيءَ جو (الله جي) پاڪائي بيان ڪريو. (۽ يحيٰ

خُذِ الْكِتٰبَ بِقُوَّةٍ ۭ وَاٰتَيْنٰهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ⑫ ۙ وَّحَنَانًا مِّنْ لَّدُنَّا

وٺ ڪتاب مضبوطي سان، ۽ ڏنوسون ان کي حڪم ٻاراڻپ ۾. ۽ شوق پنهنجي طرفان

جمي ڄمڻ ورهين جو ٿيو ته) چيوسون ته اي يحيٰ! ڪتاب کي مضبوطيءَ سان وٺ. ۽ ٻاراڻي (عمر) ۾ کيس علم ڏنوسون. ۽ پاڻ وٽان

وَزَكٰوةً ۭ وَكَانَ تَقِيًّا ⑬ ۙ وَّبَرًّۢا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ⑭ وَ

۽ پاڪائي، ۽ هئو پرهيزگار. ۽ خدمتگار ماءُ پيءُ جو ۽ نه هئو اڙو بي چيو. ۽

کيس شفقت ۽ پاڪبازي ڏني سون. ۽ (اهو) پرهيزگار هو. ۽ پنهنجي ماءُ پيءُ سان نيڪي ڪرڻ وارو هو ۽ هٺيلو نافرمان نه هو.

سَلٰمٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوْتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ⑮ ع وَاذْكُرْ

سلام آهي ان تي جنهن ڏينهن ڄائو ۽ جنهن ڏينهن مرندو ۽ جنهن ڏينهن اٿاريو ويندو جيئرو ڪري. ۽ بيان ڪر

۽ جنهن ڏينهن ڄائو ۽ جنهن ڏينهن مرندو ۽ جنهن ڏينهن جيئرو ٿي اٿندو (تنهن ڏينهن) مٿس سلام هجي. ۽

وقف لازم

فِي الْكِتٰبِ مَرْيَمَ ۘ اِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ اَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾ لا فَاتَّخَذَتْ

ڪتاب ۾　مريم جو　جڏهن　پريري ٿي　پنهنجي ماڻهن ڪان　اڀرندي طرف.　پوءِ ورتائين

مريم (جو قصو) ڪتاب ۾ ياد ڪر! جڏهن پنهنجن گهروارن ڪان اڀرندي هنڌ پَريري ٿي. پوءِ ڪانئن

مِنْ دُوْنِهِمْ حِجَابًا ۗ قف فَاَرْسَلْنَآ اِلَيْهَا رُوْحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا

اڳيان انهن ڪان　اوٽ.　پوءِ موڪليوسون انهي ڏانهن　پنهنجو ملڪ　پوءِ بڻجي آيو　ان وٽ　جهڙو ماڻهو

هڪ اوٽ ورتائين، پوءِ ڏانهس پنهنجو ملائڪ موڪليوسون پوءِ هو ان جي اڳيان پورو ماڻهو (وانگر)

سَوِيًّا ﴿١٧﴾ قَالَتْ اِنِّيْٓ اَعُوْذُ بِالرَّحْمٰنِ مِنْكَ اِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾ قَالَ اِنَّمَآ

صاف.　چيائين　آءٌ　پناهه ٿي وٺان　رحمان جي　توکان　جيڪڏهن تون آهين خوف رکندڙ.　چيائين　رڳو

بڻجي بيٺو. (مريم) چيو آءٌ توکان ٻاجهاري (الله) جي سام پوان ٿي! جيڪڏهن پرهيزگار آهين (ته مون کان پري ٿيءُ).

اَنَا رَسُوْلُ رَبِّكِ ۖ ق لِاَهَبَ لَكِ غُلٰمًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾ قَالَتْ اَنّٰى يَكُوْنُ لِيْ غُلٰمٌ

آءٌ　قاصد آهيان تنهنجي رب جو　جيئن ڏيان　توکي　ڇوڪرو　پاڪ.　چيائين　ڪٿان　ٿيندو　مونکي　ٻار

ملائڪ چيو ته، آءٌ ته تنهنجي پالڻهار جو هن لاءِ موڪليل آهيان ته توکي پاڪباز نينگر بخشيان. (مريم) چيو ته مون کي ٻار ڪيئن ٿيندو!

وَّلَمْ يَمْسَسْنِيْ بَشَرٌ وَّلَمْ اَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾ قَالَ كَذٰلِكِ ۚ قَالَ رَبُّكِ هُوَ

۽　نه　هٿ لاتو آهي مونکي　ڪنهن انسان　۽ نڪي آهيان آءٌ بدڪار.　چيائين ائين ئي ٿيندو،　فرمايو　تنهنجي رب　اهو

جو مون کي ڪنهن ماڻهو نه ڇُهيو آهي ۽ نڪي آءٌ بدڪار آهيان. (ملائڪ) چيو ته اهڙيءَ طرح (ٿيڻو) آهي، تنهنجي پالڻهار فرمايو ته اهو

عَلَيَّ هَيِّنٌ ۚ وَلِنَجْعَلَهٗٓ اٰيَةً لِّلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِّنَّا ۚ وَكَانَ اَمْرًا

مون تي　آسان آهي،　۽ جيئن ته ڪريون ان کي نشاني　ماڻهن لاءِ　۽　رحمت　پنهنجي طرفان،　۽　آهي　اهو ڪم

مون تي سولو آهي، ۽ (هن لاءِ) ته ان کي ماڻهن جي لاءِ پنهنجي طرف کان نشاني ۽ ٻاجهه (جو وسيلو) ڪريون ۽ (اهو) ڪم

مَّقْضِيًّا ﴿٢١﴾ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهٖ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾ فَاَجَآءَهَا

طئي ٿيل.　پوءِ پيٽ واري ٿي ان سان　پوءِ پري ٿي وئي　ان ڪري　پري ڪنهن جڳهه تي.　پوءِ آندو ان کي

طئي ٿيل آهي. پوءِ ان سان پيٽ ٿيس پوءِ ان سان پريري هنڌان الڳ ٿي. پوءِ ويم جي سورن

الْمَخَاضُ اِلٰى جِذْعِ النَّخْلَةِ ۚ قَالَتْ يٰلَيْتَنِيْ مِتُّ قَبْلَ هٰذَا

سورن　طرف　ٿُڏ　کجيءَ جي،　چيائين　هاءِ افسوس!　مري وڃان ها　انهيءَ کان اڳ ۾

کجي جي ٿڙ ڏانهن نيس، چيائين ته جيڪر هن کان اڳ مران ها. ۽ اصل وسري وڃان

وَكُنْتُ نَسْيًا مَّنْسِيًّا ﴿٢٣﴾ فَنَادٰىهَا مِنْ تَحْتِهَآ اَلَّا تَحْزَنِيْ قَدْ جَعَلَ

۽ ٿي وڃان ها　صفا وسريل.　پوءِ سڏ ڪيائين انکي　سندس هيٺان کان　ته ڏک نه ڪر　بيشڪ ڪيو آهي

هجان ها! (ته چڱو هو). پوءِ کيس (ملائڪ) سندس هيٺين طرف کان سڏيو ته ڏک نه ڪر! بيشڪ تنهنجي پالڻهار

رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾ وَهُزِّيْٓ اِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسٰقِطْ عَلَيْكِ
تنهنجي رب تنهنجي هيٺان چشمو. ۽ لوڏ پاڻ ڏانهن ٿڙ کجي جو تہ ڪيريندي توتي
تنهنجي هيٺان تلاءُ پيدا ڪيو آهي. ۽ کجيءَ جي ٿڙ کي پاڻ ڏانهن ڌوڻ تہ توتي

رُطَبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾ فَكُلِيْ وَاشْرَبِيْ وَقَرِّيْ عَيْنًا ۚ فَاِمَّا تَرَيِنَّ
ڪتل پڪل. پوءِ کاءُ ۽ پيءُ ۽ ٺار اکيون، پر جيڪڏهن ڏسين
تازيون ڪارڪون ڇاڻي. پوءِ کاءُ ۽ نيڻ ٺار! پوءِ جيڪڏهن ڪنهن ماڻهوءَ کي ڏسين

مِنَ الْبَشَرِ اَحَدًا ۙ فَقُوْلِيْٓ اِنِّيْ نَذَرْتُ لِلرَّحْمٰنِ صَوْمًا فَلَنْ اُكَلِّمَ
ماڻهن مان ڪنهن کي تہ چئجانءِ مون باسيو آهي رحمان لاءِ روزو پوءِ هرگز نہ ڳالهائيندس
تہ چئو تہ، آءٌ الله لاءِ روزو باسيو آهي تنهن ڪري ڪنهن ماڻهو سان اڄ اصل نہ ڳالهائيندس.

الْيَوْمَ اِنْسِيًّا ﴿٢٦﴾ فَاَتَتْ بِهٖ قَوْمَهَا تَحْمِلُهٗ ۭ قَالُوْا يٰمَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ
اڄ ڪنهن ماڻهوسان. پوءِ آنداءين آن کي پنهنجي قوم ۾ کڻي ڪري، چيائون اي مريم البت آندي تو
پوءِ اُن کي پنهنجي قوم وٽ کڻي آئي، چيائون تہ اي مريم! بيشڪ بڇڙي شيءِ آندي ائيئي.

شَيْـًٔا فَرِيًّا ﴿٢٧﴾ يٰٓاُخْتَ هٰرُوْنَ مَا كَانَ اَبُوْكِ امْرَاَ سَوْءٍ وَّمَا كَانَتْ
هيءُ شيءِ اوپري. اي ڀيڻ هارون جي نہ هئو پيءُ تنهنجو ماڻهو بڇڙو ۽ نہ هئي
اي هارون جي ڀيڻ! نڪي تنهنجو پيءُ بڇڙو مڙس هو ۽ نڪي ماءُ

اُمُّكِ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾ فَاَشَارَتْ اِلَيْهِ ۭ قَالُوْا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ
ماءُ تنهنجي بدڪار. پوءِ اشارو ڏنائين انهيءَ ڏانهن، چيائون ڪيئن ڳالهايون ان سان جو آهي پينگهي
بدڪار هئي. پوءِ ڏانهنس اشارو ڏنائين. چيائون تہ جيڪو پينگهي ۾ ٻار آهي، تنهن سان ڪيئن

صَبِيًّا ﴿٢٩﴾ قَالَ اِنِّيْ عَبْدُ اللّٰهِ ۣ اٰتٰىنِيَ الْكِتٰبَ وَجَعَلَنِيْ نَبِيًّا ﴿٣٠﴾
جو ٻار. ان چيو بيشڪ آءٌ ٻانهو آهيان الله جو. ڏنو اٿائين مونکي ڪتاب ۽ ڪيائين مونکي نبي.
ڳالهايون! (عيسىٰ) چيو تہ، آءٌ الله جو ٻانهو آهيان. مون کي ڪتاب ڏنو اٿس ۽ مون کي پيغمبر ڪيو اٿس.

وَّجَعَلَنِيْ مُبٰرَكًا اَيْنَ مَا كُنْتُ ۠ وَاَوْصٰنِيْ بِالصَّلٰوةِ وَالزَّكٰوةِ
۽ ڪيائين مونکي برڪت وارو جتي بہ هجان ۽ پارت ڪيائين مونکي نماز جي ۽ زڪوات جي
۽ جتي هوندس اُتي مون کي برڪت وارو ڪيائين ۽ جيسين جيئرو هوندس تيسين مون کي نماز (پڙهڻ) ۽ زڪوات (ڏيڻ)

مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾ وَّبَرًّا بِوَالِدَتِيْ ۡ وَلَمْ يَجْعَلْنِيْ جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾ وَالسَّلٰمُ
جيستائين جيئرو هجان. ۽ خدمتگار پنهنجي ماءُ جو ۽ نہ ڪيائين مونکي اردو بدبخت. ۽ سلام آهي
جو حڪم ڪيائين. ۽ پنهنجي ماءُ سان چڱائي ڪندڙ (ڪيائين) ۽ مون کي هٺيلو بدبخت نہ ڪيائين. ۽ جنهن

عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُّ وَيَوْمَ اَمُوْتُ وَيَوْمَ اُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾ ذٰلِكَ عِيْسَى

مون تي جنهن ڏينهن ڄائس ۽ جنهن ڏينهن مرندس ۽ جنهن ڏينهن اٿاريو ويندس جيئرو ڪري، اهو آهي عيسيٰ

ڏينهن ڄائس ۽ جنهن ڏينهن مرندس ۽ جنهن ڏينهن وري جيئرو ٿي اٿندس تنهن ڏينهن مون تي سلام آهي. اهو (قصو)

ابْنُ مَرْيَمَ ۚ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِيْ فِيْهِ يَمْتَرُوْنَ ﴿٣۴﴾ مَا كَانَ لِلّٰهِ اَنْ

پٽ مريم جو، چيائين سچي ڳالهه جنهن ۾ ماڻهو شڪ ٿا ڪن. نه آهي الله اهڙو جو

عيسيٰ پٽ مريم جو آهي، سچي ڳالهه آهي جنهن ۾ (ماڻهو) شڪ ڪندا آهن. الله کي (پاڻ لاءِ)

يَّتَّخِذَ مِنْ وَّلَدٍ ۙ سُبْحٰنَهٗ ۭ اِذَا قَضٰٓى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُوْلُ لَهٗ كُنْ

رکي اولاد اهو پاڪ آهي، جڏهن ڪندو آهي ڪو ڪم پوءِ رڳو چوندو آهي ان کي ٿيءُ

ڪو پٽ وٺڻ نه جڳائيندو آهي اهو پاڪ آهي، جڏهن ڪو ڪم ڪندو آهي تڏهن اُن لاءِ رڳو چوندو آهي ته ٿيءُ

فَيَكُوْنُ ﴿٣۵﴾ ۭ وَاِنَّ اللّٰهَ رَبِّيْ وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ ۭ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيْمٌ ﴿٣٦﴾

ته ٿي پوندو آهي. ۽ بيشڪ الله آهي پالڻهار منهنجو ۽ پالڻهار توهان جو پوءِ عبادت ڪريو ان جي، هي آهي رستو سڌو.

ته ٿي پوندو آهي. ۽ الله منهنجو پالڻهار ۽ اوهان جو پالڻهار آهي تنهن ڪري سندس عبادت ڪريو. اِها سڌي واٽ آهي.

فَاخْتَلَفَ الْاَحْزَابُ مِنْۢ بَيْنِهِمْ ۚ فَوَيْلٌ لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ مَّشْهَدِ

پوءِ جدا ٿي ويا ٽولا پاڻ ۾، پوءِ ويل آهي انهن لاءِ جن ڪفر ڪيو، ڏسڻ وقت

پوءِ ڪن ٽولين پاڻ ۾ اختلاف ڪيو پوءِ ڪافرن لاءِ وڏي ڏينهن جي آڏي ٿيڻ کان

يَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿٣٧﴾ اَسْمِعْ بِهِمْ وَاَبْصِرْ ۙ يَوْمَ يَاْتُوْنَنَا لٰكِنِ الظّٰلِمُوْنَ

وڏي ڏينهن کي. ڏاڍو ٻڌندا ۽ ڏاڍو ڏسندا جنهن ڏينهن ايندا اسان وٽ پر ظالم

ويل آهي. جنهن ڏينهن اسان وٽ ايندا (تنهن ڏينهن) ڪهڙو نه چڱو ٻڌندا! ۽ ڪهڙو نه چڱو ڏسندا! پر ظالم

الْيَوْمَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٣٨﴾ وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ اِذْ قُضِيَ

اڄ ڏينهن گمراهي پڌري ۾ آهن. ۽ ڊيڄار انهن کي افسوس واري ڏينهن کان جنهن وقت پورو ٿي ويندو

اڄ پڌري گمراهيءَ ۾ آهن. ۽ کين پشيماني جي ڏينهن کان ڊيڄار! جنهن ڏينهن ڪم پورو ڪبو.

الْاَمْرُ ۘ وَهُمْ فِيْ غَفْلَةٍ وَّهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٣٩﴾ اِنَّا نَحْنُ نَرِثُ

ڪم ۽ اهي هوندا غفلت ۾ ۽ اهي نه ايمان آڻيندا. اسان ئي مالڪ هونداسون

۽ اهي غفلت ۾ آهن ۽ اهي ايمان نٿا آڻين. بيشڪ اسين زمين جا

الْاَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَاِلَيْنَا يُرْجَعُوْنَ ﴿۴٠﴾ ع وَاذْكُرْ فِي الْكِتٰبِ

زمين جا ۽ جيڪي ان تي آهي ۽ اسان جي طرف کين موٽايو ويندو. ۽ بيان ڪر ڪتاب ۾

۽ جيڪي مٿس آهي تنهن جا وارث آهيون ۽ اسان ڏانهن موٽايا ويندا. ۽ ابراهيم (جو قصو) ڪتاب

وقف لازم

ع ۵ ٢٥

اِبْرٰهِيْمَ ۬ؕ اِنَّهٗ كَانَ صِدِّيْقًا نَّبِيًّا ﴿۴١﴾ اِذْ قَالَ لِاَبِيْهِ يٰٓاَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ

ابراهيم جو، بيشڪ اهو هئو سچو نبي، جڏهن چيائين پنهنجي پيءُ کي اي ابا ڇو تو پوڄا ڪرين

۾ ياد ڪر. بيشڪ اهو سچار پيغمبر هو. جڏهن پنهنجي پيءُ کي چيائين ته، اي ابا! جيڪو نه ڪي

مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِيْ عَنْكَ شَيْـًٔا ﴿۴٢﴾ يٰٓاَبَتِ اِنِّيْ

ان جي جيڪو نه ٿو ٻڌي ۽ نه ٿو ڏسي ۽ نه ٿو ٽاري توکان ڪجهه به. اي منهنجا ابا بيشڪ

ٻڌي. نه ڪي ڏسي ۽ نه ڪي توکان ڪجهه ٽاري تنهن جي پوڄا ڇو ڪندو آهين؟ اي آبا! بيشڪ (الله جي پار

قَدْ جَآءَنِيْ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَاْتِكَ فَاتَّبِعْنِيْٓ اَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿۴٣﴾

مون وٽ آيو آهي اهو علم جو نه آيو تو وٽ پوءِ پٺيان لڳ منهنجي ته ڏسيان توکي دڳ سڌو.

کان) مون وٽ (اها) ڄاڻ آئي آهي جا تو وٽ نه آئي آهي تنهن ڪري منهنجي تابعداري ڪر ته توکي سڌو رستو ڏيکاريان.

يٰٓاَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطٰنَ ؕ اِنَّ الشَّيْطٰنَ كَانَ لِلرَّحْمٰنِ عَصِيًّا ﴿۴۴﴾

اي ابا نه پوڄا ڪر شيطان جي، بيشڪ شيطان آهي الله جو بي فرمان.

اي آبا! شيطان کي نه پوڄ، ڇو ته شيطان الله جو نافرمان آهي.

يٰٓاَبَتِ اِنِّيْٓ اَخَافُ اَنْ يَّمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ الرَّحْمٰنِ فَتَكُوْنَ

اي ابا آءٌ ڊڄان ٿو متان پهچي توکي عذاب الله جو پوءِ ٿي پوين

اي آبا! آءٌ توتي الله جي عذاب پهچڻ کان ڊڄان ٿو پوءِ متان شيطان

لِلشَّيْطٰنِ وَلِيًّا ﴿۴۵﴾ قَالَ اَرَاغِبٌ اَنْتَ عَنْ اٰلِهَتِيْ يٰٓاِبْرٰهِيْمُ ۚ لَئِنْ

شيطان جو ساٿي. انهيءَ چيو ڇا تون منهن موڙيندڙ آهين منهنجي مالڪن کان اي ابراهيم جيڪڏهن

جو سنگتي ٿئين. (پٽس) چيو ته اي ابراهيم! تون منهنجي معبودن کان ڇو ڦرڻ وارو آهين؟ جيڪڏهن

لَّمْ تَنْتَهِ لَاَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِيْ مَلِيًّا ﴿۴٦﴾ قَالَ سَلٰمٌ عَلَيْكَ ۚ سَاَسْتَغْفِرُ

نه مڙئين ته پٿر هڻندس توکي ۽ ٽري وڃ مون کان ڪو وقت. چيائين سلام هجي توتي، جلد معافي گهرندس

نه روڪبين ته توکي ضرور پٿرن سان ماريندس ۽ گهڻي مدت مون کان پاسي ٿيءُ. (ابراهيم) چيو ته توتي سلام هجي!

لَكَ رَبِّيْ ؕ اِنَّهٗ كَانَ بِيْ حَفِيًّا ﴿۴٧﴾ وَاَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُوْنَ

تولاءِ پنهنجي رب کان، بيشڪ اهو آهي مون تي مهربان. ۽ آءٌ ڇڏي وڃان ٿو توهان کي ۽ جن کي پڪاريندا آهيو

آءٌ تولاءِ پنهنجي پالڻهار کان بخشش گهرندس، ڇو ته اهو مون تي مهربان آهي. ۽ الله کان سواءِ جن کي سڏيندا آهيو تن کان ۽

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَاَدْعُوْا رَبِّيْ ۖ عَسٰٓى اَلَّآ اَكُوْنَ بِدُعَآءِ رَبِّيْ شَقِيًّا ﴿۴٨﴾

الله کان سواءِ ۽ آءٌ دعا گهران ٿو پنهنجي رب کان، اميد آهي ته نه ٿيندس پنهنجي رب جي دعا کان بي نصيب.

اوهان کان پاسو ڪريان ٿو ۽ پنهنجي پالڻهار جي عبادت ڪندس، اميد آهي ته پنهنجي رب جي دعا سان بدبخت نه ٿيندس.

فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۙ وَهَبْنَا لَهٗۤ اِسْحٰقَ
پوءِ جڏهن پاسيرو ٿيو انهن کان ۽ جن جي اهي پوڄا ڪندا هئا الله کان سواءِ تہ ڏنوسون انکي اسحاق
پوءِ جڏهن ڪانئن ۽ الله کان سواءِ جن کي پوڄيندا هئا تن کان پاسو ڪيائين (تڏهن) کيس اسحاق ۽ يعقوب عطا ڪيوسون.

وَيَعْقُوْبَ ؕ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٩﴾ وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِّنْ رَّحْمَتِنَا وَ
۽ يعقوب. ۽ هر هڪ کي ڪيوسون نبي. ۽ ڏنوسون انهن کي پنهنجي رحمت مان ۽
۽ هر هڪ کي پيغمبر ڪيوسون. ۽ کين پنهنجي ٻاجهه مان (گهڻيون شيون) عطا ڪيون سون ۽

جَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥٠﴾ ع وَاذْكُرْ فِى الْكِتٰبِ مُوْسٰٓى ۫ ع٣
ڪيوسون انهن جو ٻول سچو مٿانهون. ۽ بيان ڪر ڪتاب ۾ موسيٰ جو
انهن جي نيڪ نامي بلند ڪئي سون. ۽ ڪتاب ۾ موسيٰ (جو قصو) ياد ڪر! بيشڪ

اِنَّهٗ كَانَ مُخْلَصًا وَّكَانَ رَسُوْلًا نَّبِيًّا ﴿٥١﴾ وَنَادَيْنٰهُ مِنْ جَانِبِ
بيشڪ اهو هئو چونڊيل ۽ هئو رسول نبي. ۽ سڏيوسون انهي کي طور جي
اهو چونڊيل هو ۽ پيغمبر نبي هو. ۽ طور (جبل) جي سڄي پر کان کيس سڏيوسون

الطُّوْرِ الْاَيْمَنِ وَقَرَّبْنٰهُ نَجِيًّا ﴿٥٢﴾ وَوَهَبْنَا لَهٗ مِنْ رَّحْمَتِنَآ اَخَاهُ
پاسي ساڄي کان ۽ ويجهو ڪيوسون ان کي ڳالهائڻ لاءِ. ۽ ڏنوسون ان کي پنهنجي رحمت مان سندس ڀاءُ
۽ همراز ٿيڻ لاءِ کيس ويجهو ڪيوسون. ۽ پنهنجي ٻاجهه سان سندس ڀاءُ هارون پيغمبر ڪري کيس

هٰرُوْنَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾ وَاذْكُرْ فِى الْكِتٰبِ اِسْمٰعِيْلَ ۫ اِنَّهٗ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ
هارون نبي ڪري. ۽ بيان ڪر ڪتاب ۾ اسماعيل جو اهو هئو سچو وعدي جو
عطا ڪيوسون. ۽ ڪتاب ۾ اسماعيل (جو قصو) ياد ڪر! بيشڪ اهو انجام جو پورو

وَكَانَ رَسُوْلًا نَّبِيًّا ﴿٥٤﴾ ج وَكَانَ يَاْمُرُ اَهْلَهٗ بِالصَّلٰوةِ وَالزَّكٰوةِ ۪ وَكَانَ
۽ هئو رسول نبي. ۽ حڪم ڪندو هئو پنهنجي گهروارن کي نماز ۽ زڪوات جو ۽ هئو
۽ پيغمبر نبي هو. ۽ پنهنجي گهر وارن کي نماز ۽ زڪوات جو حڪم ڪندو هو ۽

عِنْدَ رَبِّهٖ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾ وَاذْكُرْ فِى الْكِتٰبِ اِدْرِيْسَ ۫ اِنَّهٗ كَانَ صِدِّيْقًا
پنهنجي پروردگار جو پيارو. ۽ بيان ڪر ڪتاب ۾ ادريس جو اهو هئو سچو
پنهنجي پالڻهار وٽ پسند هو. ۽ ڪتاب ۾ ادريس (جو قصو) ياد ڪر! بيشڪ اهو سچار

نَّبِيًّا ﴿٥٦﴾ ۙ وَّرَفَعْنٰهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ
نبي. ۽ ڪليوسون انهيءَ کي جاءِ مٿين ڏانهن. هي اهي ئي آهن انعام ڪيو الله جن
پيغمبر هو. ۽ وڏي مرتبي ڪري سندس مان مٿاهون ڪيوسون. اهي اهي آهن جن تي الله فضل ڪيو

مِّنَ النَّبِيّٖنَ مِنْ ذُرِّيَّةِ اٰدَمَ ق وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوْحٍ ز وَّ
پيغمبرن تي آدم جي اولاد مان ۽ انهن مان جنکي سوار ڪيوسون نوح سان گڏ ۽
آدم جي اولاد منجهان پيغمبرن مان ۽ جن کي نوح سان (ٻيڙي ۾) کنيوسون ۽
مِنْ ذُرِّيَّةِ اِبْرٰهِيْمَ وَاِسْرَآءِيْلَ ز وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا ط اِذَا تُتْلٰى
اولاد ابراهيم ۽ يعقوب جي مان ۽ انهن مان جنکي هدايت ڏني سون ۽ چونڊيوسون جڏهن پڙهبيون
ابراهيم ۽ يعقوب جي اولاد مان ۽ جن کي هدايت ڪئي سون ۽ چونڊيوسون (تن مان آهن) جڏهن
عَلَيْهِمْ اٰيٰتُ الرَّحْمٰنِ خَرُّوْا سُجَّدًا وَّبُكِيًّا ۩ ﴿٥٨﴾ فَخَلَفَ مِنْۢ بَعْدِهِمْ السجدة
هيون انهن تي آيتون الله جون تہ ڪري پوندا سجدي ۾ روئندي. وري آيا انهن کان پوءِ
الله جون آيتون کين پڙهي ٻڌائبيون هيون تڏهن سجدو ڪندڙ ۽ روئندڙ ٿي ڪِري پوندا هئا. پوءِ سندن پوئتان
خَلْفٌ اَضَاعُوا الصَّلٰوةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوٰتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا ﴿٥٩﴾ لا
نااهل جن وڃايو نماز کي ۽ پٺيان لڳا خواهشن جي پوءِ جلد پوندا دوزخ جي تري ۾.
ڪيترا نااهل پيڙهي تي ويٺا (جن) نماز ڇڏي ڏنائون ۽ خواهشن جي پٺيان لڳا پوءِ سگهو گمراهيءَ جي سزا لهندا.
اِلَّا مَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَاُولٰٓئِكَ يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ
مگر جنهن توبہ ڪئي ۽ ايمان آندو ۽ ڪم چڱا ڪيا پوءِ اهي داخل ٿيندا جنت ۾
پر جن توبهہ ڪئي ۽ ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا سي بهشت ۾ گهڙندا ۽
وَلَا يُظْلَمُوْنَ شَيْـًٔا ﴿٦٠﴾ لا جَنّٰتِ عَدْنِ نِ الَّتِيْ وَعَدَ الرَّحْمٰنُ عِبَادَهٗ
۽ نہ ظلم ڪيا ويندا ڪجهہ. باغ رهڻ لاءِ جن جو وعدو ڪيو آهي الله پنهنجي ٻانهن سان
مٿن ڪوبہ ظلم نہ ڪبو. هميشہ جا باغ آهن جن لاءِ الله پنهنجن ٻانهن سان پرپٺ انجام ڪيو آهي.
بِالْغَيْبِ ط اِنَّهٗ كَانَ وَعْدُهٗ مَاْتِيًّا ﴿٦١﴾ لَا يَسْمَعُوْنَ فِيْهَا لَغْوًا اِلَّا سَلٰمًا ط
پرپٺ. بيشڪ آهي ان جو وعدو اچڻ وارو. نہ ٻڌندا اتي بڪواس پر سلام.
بيشڪ سندس انجام پهچڻو آهي. ان ۾ سلام کان سواءِ (ٻي) ڪا بيهودي ڳالهہ نہ ٻڌندا.
وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيْهَا بُكْرَةً وَّعَشِيًّا ﴿٦٢﴾ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِيْ نُوْرِثُ
۽ انهن لاءِ هوندو رزق اتي صبح ۽ شام. هي اهو بهشت آهي جو وارث ڪنداسون
۽ منجهس انهن لاءِ صبح ۽ سانجهيءَ جو سندن روزي آهي. اهو بهشت اهو آهي جو منهنجن ٻانهن مان جيڪو
مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٣﴾ وَمَا نَتَنَزَّلُ اِلَّا بِاَمْرِ رَبِّكَ ج لَهٗ مَا
پنهنجي ٻانهن مان انهن کي جي آهن پرهيزگار. ۽ نہ ٿا لهون اسان مگر تنهنجي رب جي حڪم سان. ان جو ئي آهي جيڪي
پرهيزگار ٿيندو تنهن کي (اُن جو) وارث ڪنداسون. ۽ (ملائڪن چيو تہ) تنهنجي پالڻهار جي حڪم کان سواءِ نہ لهندا آهيون. جيڪي اسان جي

بَيۡنَ اَيۡدِيۡنَا وَمَا خَلۡفَنَا وَمَا بَيۡنَ ذٰلِكَ ۚ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿٦٤﴾ رَبُّ

اسان جي اڳيان آهي ۽ اسان جي پٺيان آهي ۽ جو ان جي وچ ۾ آهي، ۽ ناهي تنهنجو رب وساريندڙ. پاليندڙ

آڏو آهي ۽ جيڪي اسان جي پويان آهي ۽ جيڪي انهن جي وچ ۾ آهي تنهن جي (سڀ خبر) ان کي آهي، ۽ تنهنجو پالڻهار وسارڻ وارو نہ آهي.

السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَا فَاعۡبُدۡهُ وَاصۡطَبِرۡ لِعِبَادَتِهٖ ؕ هَلۡ

آسمانن جو ۽ زمين جو ۽ جيڪي انهن جي وچ ۾ آهي پوءِ تون عبادت ڪر انهي جي ۽ مضبوط رهہ ان جي عبادت تي. ڇا

آسمان ۽ زمين جو ۽ جيڪي سندن وچ ۾ آهي تنهن جو پالڻهار آهي پوءِ سندس عبادت ڪر ۽ سندس عبادت تي صبر ڪر (يعني مضبوط رهہ).

تَعۡلَمُ لَهٗ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾ ع وَيَقُوۡلُ الۡاِنۡسَانُ ءَاِذَا مَا مِتُّ لَسَوۡفَ اُخۡرَجُ ع ۱۵

تون ڄاڻين ٿو ڪو ان جي نالي وارو. ۽ چوي ٿو انسان ڇا جڏهن آءٌ مرندس تہ اٿاريو ويندس

تون ان نالي وارو ڪو ڄاڻندو آهين ڇا؟. ۽ ماڻهو چوندو آهي تہ جڏهن مرندس (تڏهن) جيئرو ٿي ڪڍبس ڇا؟.

حَيًّا ﴿٦٦﴾ اَوَلَا يَذۡكُرُ الۡاِنۡسَانُ اَنَّا خَلَقۡنٰهُ مِنۡ قَبۡلُ وَلَمۡ يَكُ شَيۡـًٔا ﴿٦٧﴾

جيئرو ڪري. ڇا نہ ٿو ياد ڪري اهو ماڻهو تہ اسان ئي پيدا ڪيو انهي کي اڳ ۾ ۽ نہ هئو ڪا شيءِ.

انسان کي ياد نہ آهي ڇا تہ ڪيس اڳ پيدا ڪيوسون حالانڪ ڪجهہ بہ نہ هو؟.

فَوَرَبِّكَ لَنَحۡشُرَنَّهُمۡ وَالشَّيٰطِيۡنَ ثُمَّ لَنُحۡضِرَنَّهُمۡ حَوۡلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾ ج

پوءِ قسم تنهنجي رب جو تہ ضرور گڏ ڪنداسون انهن کي ۽ شيطانن کي پوءِ آڻينداسون انهن کي دوزخ جي چوڌاري گوڏن ڀر.

پوءِ تنهنجي رب جو قسم آهي! تہ انهن کي ۽ شيطانن کي گڏ ڪنداسون وري دوزخ جي چوڌاري کين گوڏن ڀر حاضر ڪنداسون.

ثُمَّ لَنَنۡزِعَنَّ مِنۡ كُلِّ شِيۡعَةٍ اَيُّهُمۡ اَشَدُّ عَلَى الرَّحۡمٰنِ عِتِيًّا ﴿٦٩﴾ ج

پوءِ جدا ڪنداسون هر ٽولي مان جيڪو انهن مان ڏاڍو هئو رحمان تي آڪڙيل.

وري هر هڪ ٽوليءَ مان اهڙن (ماڻهن) کي ڌار ڪنداسون جن انهن مان ٻاجهاري (الله) جي سخت نافرماني ڪئي.

ثُمَّ لَنَحۡنُ اَعۡلَمُ بِالَّذِيۡنَ هُمۡ اَوۡلٰى بِهَا صِلِيًّا ﴿٧٠﴾ وَاِنۡ مِّنۡكُمۡ اِلَّا

پوءِ اسين گهڻو ڄاڻون ٿا انهن کي جيڪي اهي لائق آهن ان ۾ پوڻ جا. ۽ ناهي ڪو بہ توهان مان مگر

وري جيڪي ان (جهنم) ۾ گهڙڻ جا وڌيڪ حقدار آهن تن کي اسين چڱيءَ طرح ڄاڻندا آهيون. ۽ اوهان مان ڪو

وَارِدُهَا ۚ كَانَ عَلٰى رَبِّكَ حَتۡمًا مَّقۡضِيًّا ﴿٧١﴾ ج ثُمَّ نُنَجِّى الَّذِيۡنَ اتَّقَوْا وَّ

اتي ايندو. اهو آهي تنهنجي رب جو پڪو فيصلو ٿيل. پوءِ بچائينداسون انهن کي جيڪي پرهيز ڪن ٿا ۽

(اهڙو) ڪونهي جو ان (جهنم) تي اچڻ وارو نہ آهي، تنهنجي پالڻهار تي اهو (انجام) لازم مقرر آهي. وري پرهيزگارن کي

نَذَرُ الظّٰلِمِيۡنَ فِيۡهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾ وَاِذَا تُتۡلٰى عَلَيۡهِمۡ اٰيٰتُنَا بَيِّنٰتٍ قَالَ

ڇڏينداسون ڏوهارين کي ان ۾ گوڏن ڀر. ۽ جڏهن پڙهجن ٿيون انهن تي اسان جون آيتون چٽيون چون ٿا

بچائينداسون ۽ ظالمن کي منجهس ڪرونڊڙو ڇڏينداسون. ۽ جڏهن اسان جون چٽيون آيتون انهن کي پڙهي ٻڌائبيون آهن

الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا ۙ اَيُّ الْفَرِيْقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَّاَحْسَنُ

كفر وارا ايمان وارن كي ته ڪهڙو ٻنهي تولن مان ڀلو آهي درجي ۾ ۽ معتبر

(تڏهن) ڪافر مومن کي چوندا آهن ته ٻنهي تولين مان ڪير مرتبي جي ڪري بهتر ۽ مجلس جي ڪري معتبر آهي؟.

نَدِيًّا ﴿٧٣﴾ وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ هُمْ اَحْسَنُ اَثَاثًا وَّرِءْيًا ﴿٧٤﴾

مجلس ۾. ۽ ڪيتريون ئي هلاڪ ڪيون سون انهن کان اڳي قومون جي بهتر هيون سامان ۾ ۽ ڏيک ويک ۾.

۽ ڪانئن اڳ ڪيترائي جڳ ناس ڪياسون جو اهي (ظاهري ساز) سامان ۽ ڏيک ويک جي ڪري وڌيڪ چڱا هئا.

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلٰلَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمٰنُ مَدًّا ۚ حَتّٰٓى اِذَا رَاَوْا

چئو جيڪو آهي گمراهي ۾ پوءِ ڀل ڍر ڏئي انهيءَ کي الله ڍگهي. ايستائين جو ڏسن

چئو ته، جيڪو گمراهيءَ ۾ آهي تنهن کي الله وڌيڪ وڌائيندو آهي، تان جو جيڪو

مَا يُوْعَدُوْنَ اِمَّا الْعَذَابَ وَاِمَّا السَّاعَةَ ؕ فَسَيَعْلَمُوْنَ مَنْ هُوَ

اها شيءِ جنهن جو ساڻن وعدو ڪيل آهي يا عذاب يا قيامت، پوءِ سمجهي ويندا ته ڪنهن جي آهي

انجام يا ته عذاب جو يا قيامت جو (ساڻن) ڪيو ويو سو جڏهن ڏسندا، تڏهن هو ڄاڻندا ته

شَرٌّ مَّكَانًا وَّاَضْعَفُ جُنْدًا ﴿٧٥﴾ وَيَزِيْدُ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اهْتَدَوْا هُدًى ؕ

بڇڙي جاءِ ۽ ڪمزور فوج. ۽ وڌائي ٿو الله هدايت وارن جي هدايت کي،

بڇڙي ماڳ وارو ۽ لشڪر جي ڪري وڌيڪ هيڻو ڪير آهي!. ۽ الله هدايت وارن کي هدايت ۾ وڌائيندو آهي،

وَالْبٰقِيٰتُ الصّٰلِحٰتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَّخَيْرٌ مَّرَدًّا ﴿٧٦﴾ اَفَرَءَيْتَ

۽ باقي رهندڙ نيڪيون ڀليون آهن تنهنجي رب وٽ ثواب ۾ ۽ ڀليون آهن موٽ ۾. ڇا پوءِ ڏٺو تو

۽ باقي رهندڙ نيڪيون تنهنجي پالڻهار وٽ ثواب ڪري ڀليون ۽ موٽ ڪري چڱيون آهن. (اي پيغمبر!) انهيءَ کي

الَّذِيْ كَفَرَ بِاٰيٰتِنَا وَقَالَ لَاُوْتَيَنَّ مَالًا وَّوَلَدًا ﴿٧٧﴾ ؕ اَطَّلَعَ الْغَيْبَ

اهو جنهن ڪفر ڪيو اسان جي آيتن جو ۽ چيائين ضرور ملندو مونکي مال ۽ اولاد. ڇا اهو واقف ٿيو آهي ڳجهه تي

نه ڏٺو اٿيئي ڇا جنهن اسان جي آيتن کي نه مڃيو ۽ چيائين ته مون کي مال ۽ اولاد ضرور ڏنو ويندو؟ (اهو) ڳجهه ڄاڻندو آهي ڇا

اَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمٰنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾ ۙ كَلَّا ؕ سَنَكْتُبُ مَا يَقُوْلُ وَنَمُدُّ

يا ورتائين الله وٽان ڪو وعدو. ائين ناهي، اجهو اسان لکون ٿا جيڪي چوي ٿو ۽ انگهائينداسون

يا الله وٽان ڪو انجام ورتو اٿس؟. ائين (هرگز) نه آهي، جيڪي چوندو آهي سو سگهوئي لکنداسون ۽

لَهٗ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٩﴾ ۙ وَّنَرِثُهٗ مَا يَقُوْلُ وَيَاْتِيْنَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾ وَاتَّخَذُوْا

ان لاءِ عذاب کي ڍگهو ڪري. ۽ اسان مالڪ آهيون ان جا جيڪي چوي ٿو ۽ ايندو اسان وٽ اڪيلو. ۽ بڻايائون

ان لاءِ ڍگهو عذاب وڌائينداسون. ۽ جيڪي چوي ٿو سو ڪانئس کسينداسون ۽ اسان وٽ اڪيلو ايندو. ۽

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اٰلِهَةً لِّيَكُوْنُوْا لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾ كَلَّا ؕ سَيَكْفُرُوْنَ

الله کان سواءِ ٻيا آگا جيئن ٿين اهي انهن جا مددگار، ائين ناهي، اجهو اهي انڪار ڪندا

الله کان سواءِ ٻيا معبود هن لاءِ ورتا اٿن تہ اُنهن لاءِ مانَ جو سبب ٿين. ائين (اصل) نہ آهي، (اُهي) سندن پوڄا جو انڪار

بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُوْنُوْنَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّآ اَرْسَلْنَا الشَّيٰطِيْنَ ع ٥

انهن جي عبادت جو ۽ ٿيندا انهن جا مخالف. ڇا تو نہ ڏٺو تہ اسان ڇڏيا آهن شيطان

ڪندا ۽ انهن جا دشمن (۽ مخالف) ٿيندا. (اي پيغمبرا) نہ ڏٺو اٿيئي ڇا تہ شيطانن کي ڪافرن تي موڪليوسون

عَلَى الْكٰفِرِيْنَ تَؤُزُّهُمْ اَزًّا ﴿٨٣﴾ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ ؕ اِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ

منڪرن تي جيڪي اڀارين ٿا انهن کي ڏاڍو. پوءِ نہ تڪڙ ڪر انهن تي، رڳو اسين ڳڻيون ٿا انهن جو

تہ (اهي) ڪين لوڏا ڏيئي ڏوڙين؟. پوءِ مٿن (عذاب جي) تڪڙ نہ ڪر! اسين اُنهن لاءِ (سندن عملن ۽ ڏينهن جي پوري) ڳڻ

عَدًّا ﴿٨٤﴾ يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِيْنَ اِلَى الرَّحْمٰنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾ وَّنَسُوْقُ الْمُجْرِمِيْنَ

وقت. جنهن ڏينهن گڏ ڪنداسون پرهيزگارن کي رحمان وٽ مهمان ڪري. ۽ هڪليندا سون ڏوهارين کي

ڳڻيندا آهيون. اُن ڏينهن پرهيزگارن کي مهمانن وانگر ٻاجهاري (الله) وٽ گڏ ڪنداسون. ۽ ڏوهين کي

اِلٰى جَهَنَّمَ وِرْدًا ﴿٨٦﴾ لَا يَمْلِكُوْنَ الشَّفَاعَةَ اِلَّا مَنِ اتَّخَذَ وقف لازم

دوزخ ڏانهن اڃايل ڪري. اهي نہ مالڪ ٿيندا سفارش جا مگر جنهن ورتو

دوزخ ڏانهن اُڃو روانو ڪنداسون. جنهن الله وٽان انجام ورتو تنهن کان سواءِ (ٻيا ڪي) شفاعت ڪري نہ سگهندا.

عِنْدَ الرَّحْمٰنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾ لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا وقف لازم

الله وٽان وعدو. ۽ چون ٿا ورتي آهي الله اولاد. بيشڪ آندي اٿو ڳالهہ

۽ چوندا آهن تہ الله پاڻ لاءِ اولاد ورتو آهي. (چئبن تہ) بيشڪ اوهان بڇڙي شيءِ آندي!.

اِدًّا ﴿٨٩﴾ تَكَادُ السَّمٰوٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْاَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ

ڳري. جو آسمان ڦاٽڻ تي آهن انهي کان ۽ چيرجڻ تي آهي ڌرتي ۽ ڍهي پون جبل

انهيءَ (چوڻ) کان اجهو آسمان ٽڙڪي پوندا ۽ زمين ڦاٽي پوندي ۽ جبل ذرا ذرا ٿي ڪرندا!.

هَدًّا ﴿٩٠﴾ اَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمٰنِ وَلَدًا ﴿٩١﴾ وَمَا يَنْۢبَغِيْ لِلرَّحْمٰنِ اَنْ يَّتَّخِذَ

پور پور ٿي، جو چون ٿا رحمان جي لاءِ اولاد، ۽ نہ ٿي سونهين رحمان کي اولاد

انهيءَ سببان جو (اُنهن) الله لاءِ پٽ (ٺهائي) سڏيا. ۽ الله کي اولاد وٺڻ نہ جڳائيندو آهي.

وَلَدًا ﴿٩٢﴾ اِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اِلَّآ اٰتِي الرَّحْمٰنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾

رکڻ. ناهي ڪو بہ جيڪو آسمانن ۽ زمين ۾ هجي مگر ايندو رحمان جو ٻانهو ٿي.

جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهن سي سڀ الله وٽ ٻانها ٿي ايندا.

لَقَدۡ اَحۡصٰىهُمۡ وَعَدَّهُمۡ عَدًّا ﴿٩٤﴾ وَكُلُّهُمۡ اٰتِيۡهِ يَوۡمَ الۡقِيٰمَةِ

يقينن شمار ڪيائين انھن جو ۽ ڳڻيائين انھن کي پورو. ۽ هرهڪ انھن مان ايندو انھي وٽ قيامت ڏينھن

بيشڪ (الله) ڪين شمار ڪيو آهي ۽ سندن تعداد ڳڻيو اٿس. ۽ قيامت جي ڏينھن انھن مان هرهڪ

فَرۡدًا ﴿٩٥﴾ اِنَّ الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ سَيَجۡعَلُ لَهُمُ

اڪيلو ٿي. بيشڪ جن ماڻھن ايمان آندو ۽ ڪيائون ڪم چڱا ترڪندو انھن کي

وٽس اڪيلو ايندو. بيشڪ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن لاءِ الله سگھو محبت

الرَّحۡمٰنُ وُدًّا ﴿٩٦﴾ فَاِنَّمَا يَسَّرۡنٰهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الۡمُتَّقِيۡنَ

رحمان پيار. پوءِ اسان سولو ڪيو آهي قرآن تنھنجي زبان تي جيئن خوشخبري ڏيئين ان سان ڊڄندڙن کي

پيدا ڪندو. پوءِ اھو (قرآن) تنھنجي زبان تي رڳو هن لاءِ آسان ڪيوسون ته (تون) ساڻس پرهيزگارن

وَتُنۡذِرَ بِهٖ قَوۡمًا لُّدًّا ﴿٩٧﴾ وَكَمۡ اَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُمۡ مِّنۡ قَرۡنٍ ؕ هَلۡ

۽ ڊيڄارين انھي سان قوم جھڳڙالو کي. ۽ ڪيترين هلاڪ ڪيون سين انھن کان اڳ قومون، ڇا

کي خوش خبري ڏيئين ۽ ان سان جھڳڙالو قوم کي ڊيڄارين. ۽ ڪانئن اڳ ڪيترا جڳ ناس ڪياسون،

النصف ع ٦

تُحِسُّ مِنۡهُمۡ مِّنۡ اَحَدٍ اَوۡ تَسۡمَعُ لَهُمۡ رِكۡزًا ﴿٩٨﴾ ع

پسين ٿو انھن مان ڪوئي هڪڙو يا ٻڌين ٿو انھن جي ڪا ٻڙڪ.

منجھانئن ڪنھن هڪ جو پتو لھين ٿو ڇا يا سندن ٻڙڪ ٻڌين ٿو ڇا؟.

سُوۡرَةُ طٰهٰ مَكِّيَّةٌ — بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ — اٰيَاتُهَا ١٣٥ رُكُوۡعَاتُهَا ٨

شروع الله ٻاجھاري مھربان جي نالي سان.

الله ٻاجھاري مھربان جي نالي سان (شروع)

طٰهٰ ﴿١﴾ مَآ اَنۡزَلۡنَا عَلَيۡكَ الۡقُرۡاٰنَ لِتَشۡقٰٓى ﴿٢﴾ اِلَّا تَذۡكِرَةً لِّمَنۡ

طٰهٰ نه لاٿو آهي اسان توتي هي ۽ قرآن ته مصيبت ۾ پوين. پر نصيحت آهي انھي لاءِ

طٰهٰ توتي قرآن هن لاءِ نه لاٿوسون ته تون اوکو ٿئين. پر جيڪو ڊڄي تنھن جي نصيحت ڏيڻ لاءِ (لاٿوسون).

يَّخۡشٰى ﴿٣﴾ تَنۡزِيۡلًا مِّمَّنۡ خَلَقَ الۡاَرۡضَ وَالسَّمٰوٰتِ الۡعُلٰى ﴿٤﴾ اَلرَّحۡمٰنُ

جيڪو خوف رکي. لاٿل آهي ان جو جنھن پيدا ڪيو زمين ۽ آسمانن مٿانھن کي. اھو ٻاجھارو

انھي (جي طرف) کان لهڻ وارو آهي جنھن زمين کي ۽ بلند آسمانن کي بڻايو آهي. (اھو) ٻاجھارو

عَلَى الۡعَرۡشِ اسۡتَوٰى ﴿٥﴾ لَهٗ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الۡاَرۡضِ وَ

عرش تي قائم آهي. ان جو آهي جيڪي آسمان ۾ آهي ۽ جيڪي ڌرتي ۾ آهي ۽

عرش تي قائم آهي. جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي ۽ جيڪي ٻنهي جي وچ ۾

مَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرٰى ۞ ٦ وَاِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَاِنَّهٗ يَعْلَمُ

جيڪي انهن ٻنهي جي وچ ۾ آهي ۽ جيڪي هيٺ آلي مٽي کان آهي. ۽ جيڪڏهن ڏاڍيان ڳالهائيندين پوءِ اهو تہ ڄاڻي ٿو

آهي ۽ جيڪي زمين جي تري هيٺان آهي سو اُن جو آهي. ۽ جيڪڏهن (تون پل) ڏاڍيان ڳالهائين تہ بيشڪ اهو

السِّرَّ وَاَخْفٰى ۞ ٧ اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ؕ لَهُ الْاَسْمَآءُ الْحُسْنٰى ۞ ٨ وَهَلْ

هوريان کي ۽ تمام لڪل کي، الله ئي آهي جنهن کان سواءِ ڪنهن جي عبادت ڪانهي، انهي جا نالا سهڻا آهن. ۽ ڇا

لڪ (۾) ۽ صفا آهستي (چيل ڳالهہ سڀ) ڄاڻندو آهي، الله (اهو آهي جو) ان کان سواءِ ٻيو ڪوبہ معبود نہ آهي، اُن جا نالا تمام سهڻا آهن.

اَتٰىكَ حَدِيْثُ مُوْسٰى ۞ ٩ اِذْ رَاٰ نَارًا فَقَالَ لِاَهْلِهِ امْكُثُوْٓا اِنِّيْٓ وقف لازم

پهتي تو وٽ خبر موسىٰ جي. جڏهن ڏٺائين باهہ کي پوءِ چيائين پنهنجي گهروارن کي ترسو مون

۽ (اي پيغمبر!) توکي موسىٰ جي ڳالهہ نہ پهتي آهي ڇا؟ جڏهن باهہ ڏٺائين تڏهن پنهنجي گهر جي ڀاتين کي چيائين تہ ترسو!

اٰنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّيْٓ اٰتِيْكُمْ مِّنْهَا بِقَبَسٍ اَوْ اَجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى ۞ ١٠

ڏٺي آهي باهہ شايد ڪٿي اچان توهان وٽ اُن مان چُوچڙي يا لهي اچان باهہ تان ڪو ڏَس.

جو مون باهہ ڏٺي آهي اُميد تہ منجهائنس ڪو اَڱر اوهان وٽ ڪٿي اچان يا باهہ تي ڪو (دڳ جي) ڏَس ڏيڻ وارو لهان.

فَلَمَّآ اَتٰىهَا نُوْدِيَ يٰمُوْسٰى ۞ ١١ ؕ اِنِّيْٓ اَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ ۚ اِنَّكَ

پوءِ جڏهن آيو اتي سڏ ٿيس اي موسىٰ! آءٌ آهيان رب تنهنجو پوءِ لاهہ جتي پنهنجي جو تون آهين

پوءِ جنهن مهل باهہ وٽ آيو (تنهن مهل) اُن کي سڏيو ويو تہ اي موسىٰ!. بيشڪ آءٌ تنهنجو پالڻهار آهيان تنهن ڪري

بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ۞ ١٢ ؕ وَاَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوْحٰى ۞ ١٣

ميدان پاڪ طوىٰ ۾. ۽ مان چونڊيو آهي توکي سو ٻڌ جيڪي حڪم ٿئي.

پنهنجي جُتي (پيري) لاهہ! ڇو تہ تون پاڪ ميدان طوىٰ ۾ آهين. ۽ مون توکي چونڊيو آهي تنهن ڪري جيڪي وحي ڪجي ٿو سو ٻُڌ؟.

اِنَّنِيْٓ اَنَا اللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّآ اَنَا فَاعْبُدْنِيْ ۙ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ لِذِكْرِيْ ۞ ١٤

يقينن آءٌ ئي الله آهيان ناهي ڪوئي عبادت جي لائق مون کان سواءِ پوءِ منهنجي بندگي ڪر ۽ قائم رک نماز کي منهنجي يادگيري لاءِ.

سچ پچ آءٌ الله آهيان، مون کان سواءِ (ٻيو ڪو) معبود نہ آهي تنهن ڪري منهنجي عبادت ڪر ۽ منهنجي ياد ڪرڻ لاءِ نماز قائم ڪر.

اِنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ اَكَادُ اُخْفِيْهَا لِتُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍۢ بِمَا تَسْعٰى ۞ ١٥

بيشڪ قيامت اچڻي آهي آءٌ لڪايان پيو انهيءَ کي جيئن بدلو ڏنو وڃي هر شخص کي سندس ڪمائي جو.

بيشڪ قيامت اچڻي آهي، اُن جي (وقت جي اچڻ) کي هن ڪري ڳجهو ڪريان ٿو تہ جيئن هر ڪنهن ماڻهوءَ کي سندس محنت جو بدلو ڏجي.

فَلَا يَصُدَّنَّكَ عَنْهَا مَنْ لَّا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوٰىهُ فَتَرْدٰى ۞ ١٦

پوءِ هرگز نہ روڪي توکي ان کان اهو جيڪو نہ ٿو يقين رکي انهي تي ۽ ڪيو لڳو پنهنجي خواهش کي تہ پوءِ هلاڪ ٿيندين.

جيڪو اُن کي نہ مڃيندڙ آهي ۽ پنهنجين سڌن جي پٺيان لڳو آهي سو توکي اُن (جي مڃڻ) کان متان روڪي تہ پوءِ هلاڪ ٿيندين.

وَمَا تِلْكَ بِيَمِيْنِكَ يٰمُوْسٰى ﴿١٧﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَ ۚ اَتَوَكَّؤُا عَلَيْهَا

۽ چا آهي تنهنجي ساڄي هٿ ۾ اي موسيٰ؟ چيائين اها لٺ آهي منهنجي، ٽيڪ ڏيندو آهيان ان تي

۽ اي موسيٰ! اها تنهنجي ساڄي هٿ ۾ ڇا آهي؟ چيائين ته، هيءَ منهنجي لٺ آهي. مٿس ٽيڪ ڏيندو آهيان

وَاَهُشُّ بِهَا عَلٰى غَنَمِيْ وَلِيَ فِيْهَا مَاٰرِبُ اُخْرٰى ﴿١٨﴾ قَالَ اَلْقِهَا

۽ ڇڻ ڇاڻيندو آهيان ان سان پنهنجي ٻڪرين تي ۽ منهنجا ان ۾ ڪيئي ڪم آهن ٻيا به. فرمايائين اڇل انهيءَ کي

۽ اُن سان پنهنجي ٻڪرين تي (وڻ جا) پَنَ ڇاڻيندو آهيان ۽ منجهس مون لاءِ ٻيا (به) فائدا آهن. (الله) فرمايو ته، اي موسيٰ!

يٰمُوْسٰى ﴿١٩﴾ فَاَلْقٰهَا فَاِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعٰى ﴿٢٠﴾ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ وقفة

اي موسيٰ. پوءِ اڇلايائين ان کي ته ڦري ٿي اها بلا جو ڊوڙي پئي. فرمايائين ته پڪڙينس ۽ نه ڊڄ.

اها اڇلاءِ!. پوءِ اها اڇلايائين ته اها اُنهيءَ مهل ڊوڙندڙ واسينگ (نانگ) ٿي پيئي. (الله) فرمايو ته، اُنهيءَ کي وٺ ۽ نه ڊڄ!

سَنُعِيْدُهَا سِيْرَتَهَا الْاُوْلٰى ﴿٢١﴾ وَاضْمُمْ يَدَكَ اِلٰى جَنَاحِكَ تَخْرُجْ

اجهو موٽائينداسون ان کي ان جي حالت پهرينءَ تي. ۽ ملاءِ پنهنجو هٿ پنهنجي بغل سان ته نڪرندو

اسين اجهو اُنهيءَ کي سنديس پهرينءَ شڪل ۾ موٽائينداسون. ۽ پنهنجو هٿ پنهنجي بغل سان ملاءِ ته

بَيْضَآءَ مِنْ غَيْرِ سُوْٓءٍ اٰيَةً اُخْرٰى ﴿٢٢﴾ لِنُرِيَكَ مِنْ اٰيٰتِنَا الْكُبْرٰى ﴿٢٣﴾

اڇو ٿي بي عيب معجزو ٻيو. جيئن ڏيکاريون توکي پنهنجون نشانيون وڏيون.

بي عيبو اڇو ٿي نڪري، اِها ٻي نشاني (هن لاءِ) آهي. ته توکي پنهنجين وڏين نشانين مان ڏيکاريون.

ع ١ اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ طَغٰى ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِيْ صَدْرِيْ ﴿٢٥﴾ وَ

وڃ فرعون ڏانهن اهو حد کان لنگهي ويو آهي. چيائين منهنجا رب ڪشادو ڪر منهنجو سينو. ۽

فرعون ڏانهن وڃ جو بيشڪ اُهو سرڪش ٿيو آهي. (موسيٰ) چيو ته، اي منهنجا پالڻهار! مون لاءِ منهنجو سينو کول.

يَسِّرْ لِيْٓ اَمْرِيْ ﴿٢٦﴾ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّنْ لِّسَانِيْ ﴿٢٧﴾ يَفْقَهُوْا قَوْلِيْ ﴿٢٨﴾

آسان ڪر منهنجي لاءِ منهنجو ڪم. ۽ کول الڪاءُ منهنجي زبان جو. ته سمجهن منهنجي ڳالهه.

۽ منهنجو ڪم مون لاءِ سولو ڪر. ۽ منهنجي زبان جي هٻڪ لاهه. ته (اهي) منهنجي ڳالهه سمجهن.

وَاجْعَلْ لِّيْ وَزِيْرًا مِّنْ اَهْلِيْ ﴿٢٩﴾ هٰرُوْنَ اَخِي ﴿٣٠﴾ اشْدُدْ بِهٖٓ اَزْرِيْ ﴿٣١﴾

۽ ڪر منهنجي لاءِ وزير منهنجي گهر مان. هارون منهنجي ڀاءُ کي. ڏاڍو ڪر ان سان منهنجي طاقت کي.

۽ منهنجي گهروارن منجهان مون لاءِ ڪو وزير مقرر ڪر. (يعني) منهنجي ڀاءُ هارون کي. اُن سان منهنجي طاقت مضبوط ڪر.

وَاَشْرِكْهُ فِيْٓ اَمْرِيْ ﴿٣٢﴾ كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيْرًا ﴿٣٣﴾ وَّنَذْكُرَكَ كَثِيْرًا ﴿٣٤﴾ اِنَّكَ

۽ شريڪ ڪر انهيءَ کي منهنجي ڪم ۾. ته پاڪائي بيان ڪريون تنهنجي گهڻي. ۽ ذڪر ڪريون تنهنجو گهڻو. بيشڪ

۽ منهنجي ڪم ۾ ان کي ڀائيوار ڪر. ته تنهنجي گهڻي پاڪائي بيان ڪريون. ۽ توکي گهڻو ياد ڪريون. بيشڪ

كُنْتَ بِنَا بَصِيْرًا ﴿٣٥﴾ قَالَ قَدْ اُوْتِيْتَ سُؤْلَكَ يٰمُوْسٰى ﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ

تون آهين اسان کي ڏسندڙ. فرمايائين ڏني وئي توکي تنهنجي گهرج اي موسىٰ. ۽ بيشڪ

تون اسان جو حال ڏسندڙ آهين. (الله) چيو ته، اي موسىٰ! بيشڪ (تولاءِ) تنهنجو سوال قبول ڪيو ويو. ۽

مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً اُخْرٰۤى ﴿٣٧﴾ اِذْ اَوْحَيْنَاۤ اِلٰۤى اُمِّكَ مَا يُوْحٰۤى ﴿٣٨﴾ اَنِ

تورو ڪيوسون توتي هڪ دفعو ٻيو. جڏهن حڪم ڪيوسون تنهنجي ماءُ کي جيڪو ٻڌائجي ٿو. ته

بيشڪ توتي هڪ ٻيرو (ٻيوبه) احسان ڪيوسون. جڏهن تنهنجي ماءُ ڏانهن اهو الهام ڪيوسون جيڪو الهام ڪرڻو هو.

اقْذِفِيْهِ فِى التَّابُوْتِ فَاقْذِفِيْهِ فِى الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ

وجهه ان کي پيتيءَ ۾ پوءِ ڦٽو ڪر ان کي درياءَ ۾ پوءِ اڇليندو انهيءَ کي درياءَ ڪنڌي ڏي

ته ان (ٻنيگر) کي صندوق ۾ وجهه پوءِ ان کي درياءَ ۾ اڇل! ته درياءَ ڪيس ڪپ تي اڇليندو (۽)

يَاْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّىْ وَعَدُوٌّ لَّهٗ ؕ وَاَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّىْ ۚ۬ وَلِتُصْنَعَ

ڪڻندو ان کي دشمن منهنجو ۽ دشمن ان جو ۽ وڌم توتي محبت پنهنجي طرفان، ۽ جيئن پاليو وڃين

منهنجو ويري ۽ سندس ويري ڪيس وٺندو. ۽ پاڻ وٽان توتي (اي موسىٰ!) پيار وڌم. ۽ (گهريم) ته منهنجي اکين اڳيان پلجين.

وقف لازم عَلٰى عَيْنِىْ ﴿٣٩﴾ اِذْ تَمْشِىْۤ اُخْتُكَ فَتَقُوْلُ هَلْ اَدُلُّكُمْ عَلٰى مَنْ

تون منهنجي نگاهه ۾. جڏهن آئي تنهنجي ڀيڻ پوءِ چوڻ پئي ڇا آءٌ ڏس ڏيان توهان کي ان تي جيڪو

جڏهن تنهنجي ڀيڻ گهمي ٿي (تڏهن) چيائين ٿي ته جيڪو ان کي سنڀالي تنهن جو اوهان کي ڏس ڏيان؟

يَّكْفُلُهٗ ؕ فَرَجَعْنٰكَ اِلٰۤى اُمِّكَ كَىْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۬ؕ وَقَتَلْتَ

پالي انهي کي، پوءِ موٽايوسون توکي تنهنجي ماءُ ڏانهن جيئن ٺرن اکيون ان جون ۽ نه ڏکاري ٿئي، ۽ تو ماري وڌو

پوءِ توکي تنهنجي ماءُ ڏانهن موٽايوسون ته ان جا نيڻ ٺرن ۽ غمگين نه ٿئي، ۽ هڪڙو ماڻهو ماريئي

نَفْسًا فَنَجَّيْنٰكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنّٰكَ فُتُوْنًا ۬ قف فَلَبِثْتَ سِنِيْنَ

هڪ ماڻهو کي پوءِ ڇڏايوسون توکي مونجهه کان ۽ نجو ڪيوسون توکي آزمائي، پوءِ تون رهي پئين ڪيترا ورهيه

پوءِ توکي ڏک کان ڇڏايوسون ۽ توکي پرکڻ طرح پرکيوسون. پوءِ مدين وارن ۾ ڪيترائي ورهيه رهئين

فِىْۤ اَهْلِ مَدْيَنَ ۬ۙ ثُمَّ جِئْتَ عَلٰى قَدَرٍ يّٰمُوْسٰى ﴿٤٠﴾ وَاصْطَنَعْتُكَ

مدين وارن ۾، پوءِ تون ائين تقدير سان اي موسىٰ. ۽ خاص ڪيم توکي

وري اي موسىٰ! تون تقدير (الاهيءَ) مطابق آئين. ۽ (اي موسىٰ) توکي خاص پاڻ لاءِ بڻايم.

لِنَفْسِىْ ۚ ﴿٤١﴾ اِذْهَبْ اَنْتَ وَاَخُوْكَ بِاٰيٰتِىْ وَلَا تَنِيَا فِىْ ذِكْرِىْ ۚ ﴿٤٢﴾

پنهنجي لاءِ. وڃ تون ۽ تنهنجو ڀاءُ منهنجون آيتون کڻي ۽ نه سستي ڪجو منهنجي ذڪر ۾.

تون ۽ تنهنجو ڀاءُ منهنجين نشانين سميت (فرعون ڏانهن) وڃو ۽ منهنجي ياد ڪرڻ ۾ سستي نه ڪجو.

اِذْهَبَآ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ طَغٰى ۚ﴿٤٣﴾ فَقُوْلَا لَهٗ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهٗ يَتَذَكَّرُ

وجو ٻئي فرعون ڏانهن جو اهو سرڪش ٿيو آهي. پوءِ ڳالهائجو انهيءَ سان ڳالهه نرم شايد نصيحت قبولي

فرعون ڏانهن وڃو جو اهو سرڪش ٿيو آهي. پوءِ ان سان نرميءَ سان ڳالهائجو تہ مَنَ اهو نصيحت وٺي

اَوْ يَخْشٰى ﴿٤٤﴾ قَالَا رَبَّنَآ اِنَّنَا نَخَافُ اَنْ يَّفْرُطَ عَلَيْنَآ اَوْ اَنْ يَّطْغٰى ﴿٤٥﴾ قَالَ

يا ڊڄي وڃي. چيائون رب اسان جا اسين ڊڄون ٿا تہ متان زيادتي ڪري اسان تي يا ڏاڍ ڪري. فرمايائين

يا ڊڄي. چيائون تہ اي اسان جا پالڻهار! اسين ڊڄون ٿا تہ متان اسان تي زيادتي ڪري يا حد کان لنگهي. (الله) چيو تہ

لَا تَخَافَآ اِنَّنِيْ مَعَكُمَآ اَسْمَعُ وَاَرٰى ﴿٤٦﴾ فَاْتِيٰهُ فَقُوْلَآ اِنَّا رَسُوْلَا رَبِّكَ

نہ ڊڄو آءٌ توهان سان گڏ آهيان ٻڌان ٿو ۽ ڏسان ٿو. پوءِ وڃو ان وٽ ۽ چئجو تہ اسان ٻئي تنهنجي رب جا رسول آهيون

نہ ڊڄو بيشڪ آءٌ اوهان سان گڏ آهيان ٻڌان ٿو ۽ ڏسان ٿو. پوءِ وٽس وڃو ۽ چئو تہ. اسين تنهنجي پالڻهار جا موڪليل آهيون

فَاَرْسِلْ مَعَنَا بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ۙ۵ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ ؕ قَدْ جِئْنٰكَ بِاٰيَةٍ

پوءِ آزاد ڪر اسان سان بني اسرائيل کي ۽ نہ ايذاءُ ڏي انهن کي، اسان آندي آهي تو وٽ نشاني

پوءِ بني اسرائيلن کي اسان سان (هلڻ جي) موڪل ڏي ۽ کين نہ ڏکوءِ، بيشڪ تو وٽ تنهنجي پالڻهار (جي طرف) کان نشانيءَ

مِّنْ رَّبِّكَ ؕ وَالسَّلٰمُ عَلٰى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدٰى ﴿٤٧﴾ اِنَّا قَدْ اُوْحِيَ اِلَيْنَآ

تنهنجي رب جي، ۽ سلامتي آهي ان تي جيڪو هلي هدايت تي. يقينن حڪم ڪيو ويو اسان ڏانهن

سان آيا آهيون، ۽ جيڪو سڌي رستي تي هلي تنهن تي سلامتي آهي. بيشڪ اسان ڏانهن وحي موڪليو ويو آهي تہ جيڪو (الله جي

اَنَّ الْعَذَابَ عَلٰى مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰى ﴿٤٨﴾ قَالَ فَمَنْ رَّبُّكُمَا يٰمُوْسٰى ﴿٤٩﴾

تہ عذاب ان تي آهي جيڪو ڪوڙو ڪري ۽ منهن ڦيري. چيائين ڪهڙو آهي رب توهان جو اي موسيٰ؟

حڪمن کي) ڪوڙ ڀانئي ۽ منهن موڙي تنهن تي عذاب (مقرر ٿيل) آهي. (فرعون) چيو تہ پوءِ اي موسيٰ! اوهان جو رب ڪير آهي؟.

قَالَ رَبُّنَا الَّذِيْٓ اَعْطٰى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهٗ ثُمَّ هَدٰى ﴿٥٠﴾ قَالَ فَمَا بَالُ

چيائين اسان جو رب اهو آهي جنهن ڏني هر شيءِ کي سندس صورت پوءِ رستو ڏيکاريائين. چيائين پوءِ ڪهڙو حال ٿيندو

(موسيٰ) چيو تہ. اسان جو رب اهو آهي جنهن هر شيءِ کي سندس صورت بخشي وري هدايت ڪيائين. (فرعون) چيو

الْقُرُوْنِ الْاُوْلٰى ﴿٥١﴾ قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّيْ فِيْ كِتٰبٍ ۚ لَا يَضِلُّ رَبِّيْ

قومن پهرين جو. چيائين ان جي خبر منهنجي خدا وٽ آهي دفتر ۾. نہ ٿو ڀلي منهنجو رب

تہ. پهرين قومن جو ڪهڙو حال آهي؟. (موسيٰ) چيو تہ. انهن جي خبر منهنجي رب وٽ ڪتاب ۾ آهي، منهنجو رب نڪي

وَلَا يَنْسَى ﴿٥٢﴾ الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ مَهْدًا وَّسَلَكَ لَكُمْ فِيْهَا

۽ نہ ٿو وساري. اهو جنهن پيدا ڪئي توهان لاءِ زمين وڇائو ڪري ۽ جاري ڪيائين توهان لاءِ انهيءَ ۾

ڀلندو آهي ۽ نڪي وساريندو آهي. جنهن اوهان لاءِ زمين کي وڇائو بڻايو ۽ توهان لاءِ منجهس رستا جاري ڪيا

سُبُلًا وَّاَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً ط فَاَخْرَجْنَا بِهٖٓ اَزْوَاجًا مِّنْ نَّبَاتٍ

رستا ۽ لاٿائين پاڻي آسمان کان پوءِ اسان پيدا ڪياسون ان سان جوڙا سلن مان

۽ آسمان کان پاڻي وسايو، پوءِ ان سان هر جنس جا سلن مان جوڙا ڄمايا سون.

شَتّٰى ﴿٥٣﴾ كُلُوْا وَارْعَوْا اَنْعَامَكُمْ ط اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّاُولِي النُّهٰى ع ﴿٥٤﴾

طرحين طرحين. کائو ۽ چاريو پنهنجي جانورن کي، بيشڪ انهيءَ ۾ نشانيون آهن عقل وارن لاءِ.

(چيوسون ته) کائو ۽ پنهنجي ڍورن کي چاريو، بيشڪ ان ۾ عقل وارن لاءِ نشانيون آهن.

مِنْهَا خَلَقْنٰكُمْ وَفِيْهَا نُعِيْدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً اُخْرٰى ﴿٥٥﴾

انهيءَ مان پيدا ڪيوسون توهان کي ۽ انهيءَ ۾ موٽائينداسون توهان کي ۽ انهيءَ مان ڪڍنداسون توهان کي ٻئي ڀيري.

ان (مٽيءَ) مان اوهان کي خلقيوسون ۽ منجهس اوهان کي ورائينداسون ۽ منجهانئس اوهان کي ٻيو ڀيرو ڪڍنداسون.

وَلَقَدْ اَرَيْنٰهُ اٰيٰتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَاَبٰى ﴿٥٦﴾ قَالَ اَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا

۽ يقينن اسان ڏيکاريون ان کي آيتون پنهنجون سموريون پوءِ ڪوڙو ڪيائين ۽ انڪار ڪيائين. چوي پيو آيو آهين ته ڪڍين اسان کي

۽ بيشڪ اُن (فرعون) کي سڀئي نشانيون ڏيکاريون سون پوءِ ڪوڙ ڀانيائين ۽ انڪار ڪيائين. (فرعون) چيو ته، اي موسيٰ! اسان وٽ هن لاءِ آيو آهين ڇا

مِنْ اَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يٰمُوْسٰى ﴿٥٧﴾ فَلَنَاْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهٖ فَاجْعَلْ

اسان جي ملڪ مان پنهنجي جادو سان اي موسيٰ. پوءِ اسان به آڻينداسون تنهنجي لاءِ جادو اهڙوئي سو ڪر مقرر

ته پنهنجي جادوءَ سان اسان جي ملڪ مان اسان کي لوڏين؟. پوءِ اسان به اهڙوئي جادو تو وٽ ضرور آڻينداسون (جهڙو تون اسان کي ڏيکارين ٿو)

بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَّا نُخْلِفُهٗ نَحْنُ وَلَآ اَنْتَ مَكَانًا سُوًى ﴿٥٨﴾

اسان جي ۽ پنهنجي وچ ۾ وقت نه هٽنداسون انکان اسان ۽ نڪي تون ئي، هڪ ميدان سڌي تي.

تنهن ڪري اسان جي ۽ پنهنجي وچ ۾ اهڙو انجام (جو وقت) ڪنهن صاف پڌر ۾ مقرر ڪر جو ان کان نڪي تون ۽ نڪي اسين ڦرنديا سون.

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّيْنَةِ وَاَنْ يُّحْشَرَ النَّاسُ ضُحًى ﴿٥٩﴾ فَتَوَلّٰى

چيائين توهان سان انجام آهي جشن واري ڏينهن ۽ ميڙيا وڃن ماڻهو منجهند جو. پوءِ پٺي ڏني

چيائين ته، اوهان جي انجام جو وقت جشن جو ڏينهن آهي ۽ ماڻهو ڏينهن چڙهئي گڏ ٿين. پوءِ فرعون (گهر ڏانهن) موٽيو

فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهٗ ثُمَّ اَتٰى ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُمْ مُّوْسٰى وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوْا

فرعون پوءِ گڏ ڪيائين پنهنجي سٽا پوءِ آيو. چيو انهن کي موسيٰ ويل هجيو نه مڙهيو

پوءِ پنهنجا فند گڏ ڪري وري آيو. موسيٰ جادوگرن کي چيو ته، اوهان تي ويل هجي! الله تي ڪوڙو ناحق نه ٺاهيو

عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ ج وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرٰى ﴿٦١﴾

الله تي ڪوڙ اهو پاڙ پٽيندو توهان جي عذاب سان ۽ ناڪام ٿيو اهو جنهن ٺاهيو ڪوڙ.

نه ته اوهان جي ڪنهن آفت سان پاڙ پٽيندو ۽ جنهن ناحق ٺاهيو سو بيشڪ نامراد ٿيو.

فَتَنَازَعُوْٓا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَاَسَرُّوا النَّجْوٰى ﴿٦٢﴾ قَالُوْٓا اِنْ هٰذٰنِ
پوءِ انهن بحث ڪيو پنهنجي ڪم لاءِ پاڻ ۾ ۽ لڪايائون صلاح ڪي. چون پيا اهي ٻئي
پوءِ پنهنجي ڪم بابت پاڻ ۾ گفتگو ڪيائون ۽ ڳجهيون صلاحون ڪيائون. چيائون تہ، هي ٻئي ضرور جادوگر آهن
لَسٰحِرٰنِ يُرِيْدٰنِ اَنْ يُّخْرِجٰكُمْ مِّنْ اَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيْقَتِكُمُ
جادوگر آهن جيڪي چاهين ٿا تہ ڪڍي ڇڏين توهان کي توهان جي ملڪ مان پنهنجي جادو سان ۽ گم ڪن توهان جي طريقي
پنهنجي جادوءَ سان اوهان کي اوهان جي ملڪ مان لوڏڻ ۽ اوهان جي (جادوگريءَ واري) نرالي طريقي کي وڃائڻ گهرندا آهن.
الْمُثْلٰى ﴿٦٣﴾ فَاَجْمِعُوْا كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوْا صَفًّا ۚ وَقَدْ اَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ
ڀلي ڪي. پوءِ گڏ ڪريو پنهنجا ڪرتب. ۽ اچو قطار ڪري، ۽ سوڀارو ٿيندو اڄ اهو ئي
تنهن ڪري پنهنجا جادوءَ (جا سامان) گڏ ڪريو وري قطار ٻڌي اچو ۽ جيڪو اڄ مٿانهون ٿيو سو بيشڪ ڪامياب ٿيو.
اسْتَعْلٰى ﴿٦٤﴾ قَالُوْا يٰمُوْسٰٓى اِمَّآ اَنْ تُلْقِيَ وَاِمَّآ اَنْ نَّكُوْنَ اَوَّلَ
جو غالب ٿيندو. چيائون اي موسيٰ يا تون اڇليندين اسين هجون پهريان
چيائون تہ، اي موسيٰ! (تون) اڇليندين يا پهرين اسين (پنهنجو ڏارو) اڇليون؟.
مَنْ اَلْقٰى ﴿٦٥﴾ قَالَ بَلْ اَلْقُوْا ۚ فَاِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ
اڇليندڙ. فرمايائين بلڪ توهان ئي اڇليو، پوءِ اوچتو انهن جون رسيون ۽ لٺيون سندس خيال ۾ آيو
(موسيٰ) چيو تہ، ڀلي (اوهين) اڇليو پوءِ اوچتو ئي سندن رسا ۽ سندن لٺيون جادوءَ (جي اثر)
اِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ اَنَّهَا تَسْعٰى ﴿٦٦﴾ فَاَوْجَسَ فِيْ نَفْسِهٖ خِيْفَةً مُّوْسٰى ﴿٦٧﴾
تہ انهن جي جادو کان ڊوڙن ٿيون. پوءِ محسوس ڪيو پنهنجي دل ۾ خطري کي موسيٰ.
کان موسيٰ جي خيال ۾ آيو تہ ڄڻڪ اهي ڊوڙن ٿيون. پوءِ موسيٰ پنهنجي دل ۾ ڪجهہ ڊپ محسوس ڪيو.
قُلْنَا لَا تَخَفْ اِنَّكَ اَنْتَ الْاَعْلٰى ﴿٦٨﴾ وَاَلْقِ مَا فِيْ يَمِيْنِكَ تَلْقَفْ مَا
اسان چيو نہ ڊڄ بيشڪ تون ئي غالب آهين. ۽ اڇل جيڪي تنهنجي هٿ ۾ آهي تہ ڳهي وڃي جيڪي
چيوسون تہ، نہ ڊڄ! پڪ تون ئي غالب آهين. ۽ جيڪي تنهنجي ساڄي هٿ ۾ آهي سو اڇل تہ جيڪي بڻايائون
صَنَعُوْا ؕ اِنَّمَا صَنَعُوْا كَيْدُ سٰحِرٍ ؕ وَلَا يُفْلِحُ السّٰحِرُ حَيْثُ اَتٰى ﴿٦٩﴾
انهن ڪيو، انهن جيڪي ڪيو سو مڪر مداريءَ جو آهي، ۽ سوڀ نہ لهندو مداري جتي بہ اچي.
سو ڳهي وڃي. جيڪي بڻايائون سو رڳو هڪ جادوگر جو فريب ئي آهي، ۽ جادوگر جتي ويندو اتي ڪامياب نہ ٿيندو.
فَاُلْقِيَ السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوْٓا اٰمَنَّا بِرَبِّ هٰرُوْنَ وَمُوْسٰى ﴿٧٠﴾ قَالَ
پوءِ جهڪي پيا جادوگر سجدي ۾ چيائون ايمان آندوسون رب تي هارون ۽ موسيٰ جي. چيو فرعون
پوءِ سڀ جادوگر سجدو ڪندڙ ٿي ڪري پيا، چيائون تہ، موسيٰ ۽ هارن جي رب تي ايمان آندوسون. (فرعون) چيو

اٰمَنْتُمْ لَهٗ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ ۭ اِنَّهٗ لَكَبِيْرُكُمُ الَّذِيْ عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ ۚ

مجيو تا توهان ان کي اڳ ۾ ئي جو آءٌ اجازت ڏيان توهانکي، اهوئي وڏو آهي توهان جو جنهن سيکاريو توهان کي سحر.

تہ. اوهان منهنجي موکل ڏيڻ کان اڳ ان تي ڇو ايمان آندو؟ بيشڪ اهو اوهان جو ضرور وڏو (اُستاد) آهي. جنهن اوهان کي

فَلَاُقَطِّعَنَّ اَيْدِيَكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ وَّلَاُوصَلِّبَنَّكُمْ

پوءِ ضرور ڪٽيندس توهان جا هٿ ۽ توهان جا پير ابتڙ ۽ ڦاسي ڏيندم توهان کي

جادو سيکاريو آهي، تنهن ڪري اوهان جا هٿ ۽ اوهان جا پير ابتا سبتا ضرور وڍيندس ۽ اوهان کي کجين جي ٿڙن ۾ ضرور

فِيْ جُذُوْعِ النَّخْلِ ۡ وَلَتَعْلَمُنَّ اَيُّنَآ اَشَدُّ عَذَابًا وَّاَبْقٰى ﴿٧١﴾ قَالُوْا لَنْ

کجين جي ٿڙن تي ۽ ضرور ڄاڻندؤ تہ اسان مان ڪنهنجو آهي سخت عذاب ۽ گهڻي ڀاڱي رهندڙ. چيائون نہ

سوريءَ چاڙهيندس ۽ ضرور ڄاڻندؤ تہ اسان مان ڪنهن جو عذاب وڌيڪ سخت ۽ گهڻي ڀاڱي رهڻ وارو آهي. چيائون تہ.

نُّؤْثِرَكَ عَلٰى مَا جَآءَنَا مِنَ الْبَيِّنٰتِ وَالَّذِيْ فَطَرَنَا فَاقْضِ مَآ

اڳرو ڪنداسون توکي ان تي جيڪي آندا اسان وٽ موسيٰ چٽا دليل ۽ نہ انهي تي جنهن پيدا ڪيو اسان کي پوءِ تون ڪر جيڪي

چٽن دليلن مان جيڪي اسان وٽ آيا تن تي ۽ جنهن اسان کي پيدا ڪيو تنهن تي توکي ڪڏهن زيادتي نہ ڏينداسون، تنهن ڪري جيڪي تون

اَنْتَ قَاضٍ ۭ اِنَّمَا تَقْضِيْ هٰذِهِ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ﴿٧٢﴾ۭ اِنَّآ اٰمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ

ڪرڻوا تيئي، رڳو تون ڪندين هن دنيا جي حياتي ۾. اسان ايمان آندو پنهنجي رب تي جيئن بخشي

ڪرڻ وارو آهين سو ڪر، (تون) رڳو دنيا جي هن حياتيءَ بابت فيصلو ڪندين. بيشڪ اسان پنهنجي پالڻهار تي هن لاءِ ايمان آندو آهي تہ اسان

لَنَا خَطٰيٰنَا وَمَآ اَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ ۭ وَاللّٰهُ خَيْرٌ وَّاَبْقٰى ﴿٧٣﴾ اِنَّهٗ

اسان کي اسان جا گناهہ ۽ اهو جيڪي تو مجبور ڪيو اسان کي جادو ڪرڻ تي، ۽ الله ڀلو آهي ۽ سدائين رهندڙ آهي. پڪ

جن خطائون ۽ جنهن جادو ڪرڻ تي تو اسان کي زور ڪيو سو اسان کي بخشي، ۽ الله (سڀ کان) ڀلو ۽ سدائين رهڻ وارو آهي. سچ آهي

مَنْ يَّاْتِ رَبَّهٗ مُجْرِمًا فَاِنَّ لَهٗ جَهَنَّمَ ۭ لَا يَمُوْتُ فِيْهَا وَلَا يَحْيٰى ﴿٧٤﴾

جيڪو آيو پنهنجي رب وٽ ڏوهي ٿي تہ انهيءَ لاءِ دوزخ آهي نہ مرندو ان ۾ ۽ نہ جيئرو هوندو.

تہ جيڪو پنهنجي پالڻهار وٽ ڏوهاري ٿي ايندو تنهن لاءِ بيشڪ دوزخ آهي. اهو منجهس نڪي مرندو ۽ نڪي جيئندو.

وَمَنْ يَّاْتِهٖ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصّٰلِحٰتِ فَاُولٰٓئِكَ لَهُمُ الدَّرَجٰتُ

۽ جيڪو آيو پنهنجي رب وٽ مومن ٿي عمل چڱا ڪندي تہ اهي ئي آهن جن لاءِ درجا

۽ جيڪي مومن ٿي چڱا ڪم ڪري وٽس ايندا، سي اهي آهن جن لاءِ وڏا مرتبا آهن.

الْعُلٰى ۙ﴿٧٥﴾ جَنّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۭ

بلند آهن. باغ رهڻ لاءِ وهن ٿيون انهن جي هيٺان واهيون هميشہ رهندا اتي.

سدائين رهڻ جا باغ، جن جي هيٺان نهرون وهنديون آهن. منجهن سدائين رهڻ وارا آهن. ۽

الثلثة

وَذٰلِكَ جَزٰٓؤُا مَنْ تَزَكّٰى ۝٧٦ ع وَلَقَدْ اَوْحَيْنَآ اِلٰى مُوْسٰٓى ۙ۬ اَنْ اَسْرِ

۽ اهو آهي بدلو انهيءَ جو جيڪو پاڪ ٿيو. ۽ اسان حڪم موڪليو موسيٰ ڏانهن ته راتوواهه ڪڍ

جيڪو پاڪ ٿيو تنهن جو اِهو بدلو آهي. ۽ بيشڪ موسيٰ ڏانهن وحي ڪيوسون ته راتو واهه

بِعِبَادِىْ فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيْقًا فِى الْبَحْرِ يَبَسًا ۙ لَّا تَخٰفُ دَرَكًا

منهنجي ٻانهن کي پوءِ ٺاهه انهن لاءِ رستو سمنڊ ۾ سڪل، نه ڏڄندين پڪڙ ڪان

منهنجي ٻانهن سميت نڪر! پوءِ سمنڊ ۾ انهن لاءِ سڪي وات ٺاهه (دشمنن کان) پڪڙجڻ جو ڀئو نه ڪر

وَّلَا تَخْشٰى ۝٧٧ فَاَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُوْدِهٖ فَغَشِيَهُمْ مِّنَ الْيَمِّ

۽ نه ڀؤ ڪندين. پوءِ پٺيان پيو انهنجي فرعون پنهنجي لشڪر سميت پوءِ ڍڪيو انهنکي سمنڊ مان

۽ نڪي (ٻُڏڻ کان) ڊڄ. پوءِ فرعون پنهنجي لشڪر سميت سندن پوئتان پيو پوءِ سمنڊ مان (پاڻي جو اُهو ڪُن) ڪين وري ويو

مَا غَشِيَهُمْ ۝٧٨ ط وَاَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهٗ وَمَا هَدٰى ۝٧٩ يٰبَنِىْٓ

انهيءَ جنهن ٻوڙيو انهنکي. ۽ گمراهه ڪيو فرعون پنهنجي قوم کي ۽ نه هدايت ڪيائين. اي بني

جيڪو ڪين ورتو هو. ۽ فرعون پنهنجي قوم کي گمراهه ڪيو ۽ سڌي رستي نه لاتو. اي بني اسرائيلو! بيشڪ

اِسْرَآءِيْلَ قَدْ اَنْجَيْنٰكُمْ مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَوٰعَدْنٰكُمْ جَانِبَ الطُّوْرِ

اسرائيل اسان ڇڏايوسون توهان کي توهان جي دشمن کان ۽ انجام ڪيوسون توهان سان طور جي

اوهان کي اوهان جي دشمنن کان بچايوسون ۽ طور (جبل) جي ساڄي پاسي کان اوهان کي (توريت ڏيڻ جو) انجام ڪيوسون

الْاَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى ۝٨٠ كُلُوْا مِنْ طَيِّبٰتِ

ساڄي پاسي ۽ لاٿاسون توهان تي شڪر ۽ ٻٽيرا. کائو سٺين شين مان

۽ مَنَ ۽ سلويٰ اوهان تي لاٿاسون. (۽ چيوسون ته) سٺين (شين) مان جيڪا اوهان جي روزي ڪئي سون سا کائو

مَا رَزَقْنٰكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيْهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِىْ ۚ وَمَنْ

جيڪي ڏنيون سون توهان کي ۽ نه بي فرماني ڪريو ان ۾ پوءِ نازل ٿيندو توهان تي منهنجو غضب، ۽ جنهن تي

۽ منجهس نافرماني نه ڪريو نه ته اوهان تي منهجو ڏمر نازل ٿيندو ۽ جنهن تي منهنجو ڏمر نازل ٿيو

يَّحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِىْ فَقَدْ هَوٰى ۝٨١ وَاِنِّىْ لَغَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَ

پيو منهنجو غضب ته اهو برباد ٿيو. ۽ آءٌ بخشيندڙ آهيان ان کي جنهن توبهه ڪئي ۽

سو بيشڪ اجڙيو. ۽ جنهن توبهه ڪئي ۽ ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا وري سڌو رستو لڌائين

اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدٰى ۝٨٢ وَمَآ اَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ

يقين ڪيو ۽ چڱو عمل ڪيو پوءِ رهيو هدايت تي. ۽ ڪنهن تڪڙو آندو توکي پنهنجي قوم کان

تنهن کي بيشڪ آءٌ بخشيندڙ آهيان. ۽ اي موسيٰ! ڪنهن توکي پنهنجي قوم کان (اڳ اچڻ جي) تڪڙ ڪرائي؟

يٰمُوْسٰى ﴿٨٣﴾ قَالَ هُمْ اُولَآءِ عَلٰٓى اَثَرِىْ وَعَجِلْتُ اِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضٰى ﴿٨٤﴾

اي موسيٰ. چيائين اجهو اهي منهنجي پٺيان آهن ۽ آءٌ تڪڙو آيس توڏانهن منهنجا رب جيئن تون راضي ٿئين.

چيائين تہ اهي اجهو منهنجي پوئتان آهن ۽ اي منهنجا پالڻهارا توڏانهن هن لاءِ تڪڙ ڪيم تہ راضي ٿئين!.

قَالَ فَاِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْۢ بَعْدِكَ وَاَضَلَّهُمُ السَّامِرِىُّ ﴿٨٥﴾

فرمايائين تہ اسان آزمايوسون تنهنجي قوم کي تنهنجي پٺيان ۽ گمراهہ ڪيو انهن کي سامريءَ.

(الله) چيو تہ اسان تنهنجي پويان تنهنجي قوم کي پرکيو ۽ کين سامريءَ گمراهہ ڪيو.

فَرَجَعَ مُوْسٰٓى اِلٰى قَوْمِهٖ غَضْبَانَ اَسِفًا ۚ قَالَ يٰقَوْمِ اَلَمْ يَعِدْكُمْ

پوءِ موٽيو موسيٰ پنهنجي قوم ڏانهن ڪاوڙجي افسوس ڪندي، چيائين اي قوم ڇا نہ وعدو ڪيو توهان سان

پوءِ موسيٰ پنهنجي قوم ڏانهن ڪاوڙجي ارمان ۾ موٽيو، چيائين تہ، اي منهنجي قوم! اوهان جي پالڻهار اوهان کي چڱو

رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا ۗ اَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ اَمْ اَرَدْتُّمْ اَنْ يَّحِلَّ عَلَيْكُمْ

توهانجي رب وعدو ڀلو، ڇا پوءِ ڊگهي ٿي توهان تي مدت يا توهان گهريو تہ پوي توهان تي

انجام نہ ڏنو هو ڇا؟ پوءِ اوهان تي مدو ڊگهو ٿي پيو ڇا يا پنهنجي پالڻهار جو ڏمر پاڻ تي نازل ٿيڻ گهريو؟

غَضَبٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ فَاَخْلَفْتُمْ مَّوْعِدِىْ ﴿٨٦﴾ قَالُوْا مَآ اَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ

غضب توهان جي رب کان پوءِ برخلافي ڪئي توهان منهنجي وعدي جي. چيائون نہ برخلافي ڪئي اٿئون تنهنجي وعدي جي

تنهن ڪري منهنجي انجام جي برخلافي ڪيو. چيائون تہ پنهنجي وس کان تنهنجي انجام جي برخلافي نہ ڪئي سون

بِمَلْكِنَا وَلٰكِنَّا حُمِّلْنَآ اَوْزَارًا مِّنْ زِيْنَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنٰهَا فَكَذٰلِكَ

پنهنجي اختيار سان پر کڻايا ويا اسان کي بار قوم جي زيورن جا پوءِ اڇلايا سون پوءِ اهڙي طرح

پر (فرعون جي) قوم جي زيورن مان بار کنيا هئاسون پوءِ اهي اڇلاياسون ۽ اهڙيءَ طرح

اَلْقَى السَّامِرِىُّ ﴿٨٧﴾ فَاَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهٗ خُوَارٌ فَقَالُوْا

ڍاليو سامريءَ. پوءِ تيار ڪيائين انهن لاءِ گابو بوتو جنهن کي هئي رنڀ پوءِ چيائون

سامريءَ (باهہ ۾) وڌا، پوءِ انهن لاءِ گابي جو بوتو (ٺاهي) ڪڍيائين جنهن کي رنڀ هئي، پوءِ چيائون تہ

هٰذَآ اِلٰهُكُمْ وَاِلٰهُ مُوْسٰى ۬ فَنَسِىَ ﴿٨٨﴾ اَفَلَا يَرَوْنَ اَلَّا يَرْجِعُ اِلَيْهِمْ

هي آهي الاھ توهان جو ۽ الاھ موسيٰ جو، پوءِ وساريائين. ڇا پوءِ نہ ٿا ڏسن تہ اهو نہ ٿو ڏئي انهنکي

هيءُ اوهان جو معبود ۽ موسيٰ جو معبود آهي ۽ (موسيٰ) ڀُلي ويو آهي. نہ ٿي ڏنائون ڇا تہ (اهو) انهن کي

قَوْلًا ۬ وَّلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَّلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هٰرُوْنُ ع ١٢

جواب، ۽ نہ ٿو مالڪ ٿئي انهن جي نقصان جو ۽ نڪي نفعي جو. ۽ يقينن چيو انهن کي هارون

ورندي ورائي نہ ٿو ڏئي ۽ کين نڪي ڏک ۽ نڪي سک ڏيئي سگهي ٿو؟ ۽ بيشڪ هارون اڳ ئي کين چيو هو تہ.

مِنْ قَبْلُ يٰقَوْمِ اِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهٖ ۚ وَاِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمٰنُ فَاتَّبِعُوْنِیْ

اڳ ۾ تہ اي منهنجي قوم رڳو توهان کي آزمايو ويو اُن سان، ۽ بلاشڪ رب توهانجو رحمان آهي پوءِ منهنجي تابعداري ڪريو

اي منهنجي قوم! اوهين اُن (ڳابي) سان پرکيا ويا آهيو، ۽ بيشڪ اوهان جو پالڻهار ٻاجهارو (الله) آهي تنهن ڪري منهنجي

وَاَطِیْعُوْٓا اَمْرِیْ ⑨⓪ قَالُوْا لَنْ نَّبْرَحَ عَلَیْهِ عٰكِفِیْنَ حَتّٰی یَرْجِعَ اِلَیْنَا

۽ مڃيو حڪم منهنجو چيائون نڪو رهنداسون ان تي تڪنڌڙ جيسين موٽي اچي اسان وٽ

تابعداري ڪريو ۽ منهنجو حڪم مڃيو. چيائون تہ (اسين ايسين) مٿس مجاور رهنداسون جيسين موسيٰ اسان ڏانهن موٽي.

مُوْسٰی ⑨① قَالَ یٰهٰرُوْنُ مَا مَنَعَكَ اِذْ رَاَیْتَهُمْ ضَلُّوْٓا ⑨② اَلَّا تَتَّبِعَنِ ؕ

موسيٰ. چيائين اي هارون ڪنهن روڪيو توکي جڏهن ڏٺو تو انهن کي گمراه ٿيندي. چو نہ پٺيان لڳين منهنجي،

(موسيٰ اچي) چيو تہ، اي هارون! توکي ڪنهن جهليو جڏهن کين گمراه ٿيندو ڏٺئي؟. تہ منهنجي پٺيان نہ لڳين.

اَفَعَصَیْتَ اَمْرِیْ ⑨③ قَالَ یَبْنَؤُمَّ لَا تَاْخُذْ بِلِحْیَتِیْ وَلَا بِرَاْسِیْ ۚ

ڇا پوءِ رد ڪيو تو حڪم منهنجو. چيائين اي منهنجي امڙ جاپٽ نہ پڪڙ منهنجي ڏاڙهي ۽ نہ مٿي جا وار،

منهنجي حڪم جي ڇو نافرماني ڪيئي؟. هارون چيو تہ اي ادا! نڪي مون کي ڏاڙهيءَ کان وٺ ۽ نڪي منهنجي مٿي کان،

اِنِّیْ خَشِیْتُ اَنْ تَقُوْلَ فَرَّقْتَ بَیْنَ بَنِیْٓ اِسْرَآءِیْلَ وَلَمْ تَرْقُبْ

آءٌ ڊنس تہ تون چوندين تہ ڦوٽ وڌئي بني اسرائيل ۾ ۽ نہ خيال رکيئي

آءٌ (هن ڳالهہ کان) ڊنس تہ متان چوين تہ يعقوب جي اولاد جي وچ ۾ جدائي وڌئي ۽ منهنجي چوڻ جي نگاه نہ رکيئي.

قَوْلِیْ ⑨④ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ یٰسَامِرِیُّ ⑨⑤ قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ یَبْصُرُوْا

منهنجي چوڻ جو. چيو موسيٰ ڇا حال آهي تنهنجو اي سامري. چيائين مون ڏٺو اهو جو نہ ڏٺو ٿين

موسيٰ چيو تہ، اي سامري! تنهنجو ڇا معاملو آهي؟. چيائين تہ، اُها (شيءِ) ڏٺم جا (ماڻهن) نہ ڏٺي

بِهٖ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ اَثَرِ الرَّسُوْلِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذٰلِكَ سَوَّلَتْ

انهي کي پوءِ ڀريم مٺ رسول جي رند تان پوءِ اها وڌم ۽ اهڙي طرح ٺاهي ڏنو

پوءِ ان قاصد (ملائڪ) جي پيرن جي (مٽيءَ جي) هڪ مٺ ڀريم پوءِ اُها (ڳابي جي بوتي ۾) وڌم ۽ اهڙيءَ طرح

لِیْ نَفْسِیْ ⑨⑥ قَالَ فَاذْهَبْ فَاِنَّ لَكَ فِی الْحَیٰوةِ اَنْ تَقُوْلَ لَا مِسَاسَ ۪

مونکي منهنجي نفس. فرمايائين هليو وڃ پوءِ تولاءِ آهي عمر ۾ جو چوندين نہ هٿ لڳي

منهنجي نفس (اهو) مون لاءِ سينگاريو. (موسيٰ) چيو تہ وڃ! بيشڪ توکي حياتيءَ ۾ (هيءَ سزا) آهي تہ چوندو رهندين

وَاِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّنْ تُخْلَفَهٗ ۚ وَانْظُرْ اِلٰٓی اِلٰهِكَ الَّذِیْ

۽ بيشڪ تولاءِ هڪ وعدو ٿيل آهي جوان کان ڪين گسائيندين، ۽ ڏس پنهنجي خدا ڏانهن جنهن تي

تہ، نہ ڇهوا ۽ تولاءِ بيشڪ (ٻيو بہ) انجام آهي جنهن جي تو سان برخلافي نہ ڪبي، ۽ پنهنجي معبود ڏانهن نهار! جنهن

ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا ؕ لَنُحَرِّقَنَّهٗ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهٗ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾ اِنَّمَآ

ٽيو هئين مجاور. اسان ضرور ساڙينداسون انهيءَ کي پوءِ ڇٽيينداسون ان کي سمنڊ ۾ اڏاري. رڳو

تي مجاور ٿي ويٺو هئين. اسين اُن کي ضرور ساڙينداسون وري اُن (جي ڪيريءَ) کي درياءَ ۾ ڪنڊائڻ وانگر ڪنڊائينداسين.

اِلٰهُكُمُ اللّٰهُ الَّذِيْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ؕ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾ كَذٰلِكَ

معبود توهانجو الله ئي آهي اهو جو ناهي ڪو مالڪ سواءِ ان جي، ماپايائين هرشيءِ کي علم ۾. اهڙي طرح

اوهان جو معبود الله آهي. اُنهيءَ کان سواءِ ٻيو ڪو عبادت جو لائق نہ آهي. سڀڪا شيءِ (سندس) علم ۾ سمائي آهي. (اي

نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ مَا قَدْ سَبَقَ ۚ وَقَدْ اٰتَيْنٰكَ مِنْ لَّدُنَّا

بيان ڪريون ٿا توتي ڪجھ خبرون ان جون جيڪي گذريو. ۽ ڏنوسون توکي پنهنجي طرفان

پيغمبر!) اهڙيءَ طرح جيڪي گذري ويا تن جي خبرن مان توتي بيان ڪريون ٿا، ۽ پاڻ وٽان توکي نصيحت (يعني قرآن) ڏنوسون.

ذِكْرًا ۚۖ ﴿٩٩﴾ مَنْ اَعْرَضَ عَنْهُ فَاِنَّهٗ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وِزْرًا ۙ ﴿١٠٠﴾

قرآن. جيڪو منهن موڙيندو انهي کان تہ اهو کڻندو قيامت ڏينهن بار.

جيڪو ڪانئس منهن موڙيندو سو قيامت جي ڏينهن (گناهن جو) بار کڻندو.

خٰلِدِيْنَ فِيْهِ ؕ وَسَآءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ حِمْلًا ۙ ﴿١٠١﴾ يَّوْمَ يُنْفَخُ فِي

هميشہ رهندا ان ۾. ۽ بڇڙو آهي انهن لاءِ قيامت جي ڏينهن بار کڻڻ. جنهن ڏينهن ڦوڪي ويندي

منجهس سدائين رهڻ وارا آهن. ۽ قيامت جي ڏينهن اُنهن کي بار کڻڻ بڇڙو آهي. جنهن ڏينهن صور ۾ ڦوڪيو

الصُّوْرِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِيْنَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ۚۖ ﴿١٠٢﴾ يَّتَخَافَتُوْنَ بَيْنَهُمْ

صور ۽ گڏ ڪنداسون ڏوهارين کي ان ڏينهن نيرين اکين وارو ڪري. هوريان ڳالهائيندا پاڻ ۾

ويندو ۽ اُن ڏينهن ڏوهارين کي جهرو ڪري اُٿارينداسون. (تنهن ڏينهن) پاڻ ۾ سُس پُس ڪندا

اِنْ لَّبِثْتُمْ اِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَقُوْلُوْنَ اِذْ يَقُوْلُ اَمْثَلُهُمْ

تہ نہ ٽڪيا آهيو مگر ڏهہ ڏينهن. اسين خوب ڄاڻون ٿا جيڪي چون ٿا جڏهن چوندو انهن مان ڀلي

تہ اوهين (دنيا ۾) رڳو ڏهاڪو ڏينهن رهيو. جيڪي چوندا سو اسين چڱو ڄاڻندڙ آهيون، اُن مهل منجهائن صحيح طريقي

طَرِيْقَةً اِنْ لَّبِثْتُمْ اِلَّا يَوْمًا ﴿١٠٤﴾ ع وَيَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ ع ١٥ ١٤

روش وارو تہ نہ ترسيا آهيو مگر هڪ ڏينهن. ۽ پڇن ٿا توکان جبلن بابت پوءِ چؤ

وارو چوندو تہ هڪ ڏينهن کان سواءِ نہ رهيا آهيو. ۽ (اي پيغمبر!) جبلن بابت توکان پڇن ٿا، چئو تہ

يَنْسِفُهَا رَبِّيْ نَسْفًا ﴿١٠٥﴾ فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾ لَّا تَرٰى فِيْهَا

پوريندو انهن کي منهنجو رب پوري. پوءِ ڪري ڇڏيندن ميدان صاف. نہ ڏسندين انهي ۾

منهنجو پالڻهار اُنهن کي اڏائي ڪنڊائيندو. پوءِ اُن (هنڌ) کي صاف ميدان ڪري ڇڏيندو. منجهس نڪي هيناهين

عِوَجًا وَّلَآ اَمْتًا ﴿١٠٧﴾ يَوْمَىِٕذٍ يَّتَّبِعُوْنَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهٗ ۚ وَخَشَعَتِ

لاڙهہ ۽ نڪي چاڙهہ ان ڏينهن لڳندا پٺيان سڏيندڙ جي ناهي ڪوڏنگ ان ۾ ۽ جهڪا ٿيندا

۽ نڪي مٿاهين ڏسندين. ان ڏينهن سڏيندڙ جي پوٺيان لڳندا جنهن کي ڪا ڏنگائي نہ هوندي، ۽ سڀ

الْاَصْوَاتُ لِلرَّحْمٰنِ فَلَا تَسْمَعُ اِلَّا هَمْسًا ﴿١٠٨﴾ يَوْمَىِٕذٍ لَّا تَنْفَعُ

آواز رحمان جي اڳيان پوءِ نہ ٻڌندين مگر پڙڪو. ان ڏينهن فائدو نہ ڏيندي

آواز الله لاءِ جهڪا ٿيندا پوءِ پڙڪ کان سواءِ ڪجهہ نہ ٻُڌندين. جنهن کي الله موڪل ڏني ۽

الشَّفَاعَةُ اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَرَضِيَ لَهٗ قَوْلًا ﴿١٠٩﴾ يَعْلَمُ

سفارش مگر جنهن کي موڪل ڏني الله ۽ وڻيس ان جو ڳالهائڻ. اهو ڄاڻي ٿو

اُن جي چوڻ کان راضي ٿيو تنهن کان سواءِ اُن ڏينهن ڪا سفارش فائدو نہ ڏيندي.

مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيْطُوْنَ بِهٖ عِلْمًا ﴿١١٠﴾ وَعَنَتِ

جيڪي انهن جي اڳيان آهي ۽ جيڪي انهن جي پٺيان آهي ۽ اهي نہ ٿا گهيرو ڪن ان تي علم سان. ۽ جهڪي پيا

جيڪي سندن اڳتان ۽ جيڪي سندن پوئتان آهي سو (الله) ڄاڻندو آهي ۽ (ماڻهو) ڪيس سندن علم سان نٿا ڄاڻي سگهن.

الْوُجُوْهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّوْمِ ؕ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١١١﴾ وَمَنْ

منهن سدا جيئري سگهاري جي آڏو. ۽ خراب ٿيو اهو جنهن کنيو ظلم. ۽ جيڪو

۽ سڀ چهرا سدائين جيئري، (جڳ کي) قائم رکندڙ لاءِ عاجزي ڪندڙ آهن، ۽ جنهن ظلم (جو بار) کنيو سو بيشڪ

يَّعْمَلْ مِنَ الصّٰلِحٰتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخٰفُ ظُلْمًا وَّلَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾

ڪندو چڱايون ۽ آهي ايمان وارو سو نہ ڊڄندو ظلم کان ۽ نڪي نقصان کان.

نامراد ٿيو. ۽ جيڪو چڱا ڪم ڪندو ۽ اهو مؤمن (بہ) هوندو سو نڪي ظلم کان ۽ نڪي نقصان کان ڊڄندو.

وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنٰهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا وَّصَرَّفْنَا فِيْهِ مِنَ الْوَعِيْدِ

۽ اهڙي طرح نازل ڪيوسون قرآن عربي ٻولي ۾ ۽ دهرايوسون ان ۾ ڪجهہ ڊڄڪو

۽ اهڙيءَ طرح اهو عربي قرآن لاٿوسون ۽ منجهس طرحين طرحين ڊڄڪا بيان ڪياسون تہ

لَعَلَّهُمْ يَتَّقُوْنَ اَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾ فَتَعٰلَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ ۚ

من اهي پرهيزڪن يا پيدا ڪري انهن ۾ سمجهہ. پوءِ مٿاهون آهي الله بادشاهہ سچو.

مَنَ اهي ڊڄن يا (اهو) انهن لاءِ ڪا نصيحت پيدا ڪري، پوءِ الله سچو بادشاهہ مٿاهون آهي.

وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْاٰنِ مِنْ قَبْلِ اَنْ يُّقْضٰٓى اِلَيْكَ وَحْيُهٗ ۫ وَقُلْ

۽ نہ تڪڙ ڪر قرآن سان ان کان اڳي جو پورو ٿئي توتي پهچڻ ان جو ۽ چؤ

۽ قرآن (جي پڙهڻ) ۾ ان کان اڳ جو تو ڏانهن اُن جو لهڻ پورو ڪجي تڪڙ نہ ڪر ۽ چئو تہ.

رَّبِّ زِدْنِیْ عِلْمًا ﴿١١٤﴾ وَلَقَدْ عَهِدْنَاۤ اِلٰۤی اٰدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِیَ وَ

اي رب وڌاءِ منهنجو علم. ۽ اڳين ئي پارت ڪئي سون آدم کي اڳ ۾ پوءِ وساريائين ۽

اي منهنجا پالڻهار! مون کي علم ۾ وڌاءِ! ۽ بيشڪ آدم کي اڳ حڪم ڪيو هيوسون پوءِ وساريائين ۽

لَمْ نَجِدْ لَهٗ عَزْمًا ﴿١١٥﴾ وَ اِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْۤا ع ١٥

نه لڌي سون ان ۾ پڪائي. ۽ جڏهن چيو اسان ملائڪن کي سجدو ڪريو آدم ڏانهن ته سجدي ۾ پيا

سندس ڪا پڪي نيت نه لڌي سون. ۽ (ياد ڪر) جڏهن ملائڪن کي چيوسون ته آدم کي سجدو ڪريو پوءِ

اِلَّاۤ اِبْلِیْسَ ؕ اَبٰی ﴿١١٦﴾ فَقُلْنَا یٰۤاٰدَمُ اِنَّ هٰذَا عَدُوٌّ لَّكَ وَ لِزَوْجِكَ فَلَا

مگر ابليس انڪار ڪيائين. پوءِ چيوسون اي آدم يقينن هي دشمن آهي تنهنجو ۽ تنهنجي زال جو پوءِ

ابليس کان سواءِ سڀني سجدو ڪيو. اُن انڪار ڪيو. پوءِ چيوسون ته اي آدم! هيءُ تنهنجو ۽ تنهنجي زال جو ويري آهي

یُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقٰی ﴿١١٧﴾ اِنَّ لَكَ اَلَّا تَجُوْعَ فِیْهَا وَ

ڪڍي نه توهان کي جنت مان پوءِ تڪليف ۾ پوندين. بيشڪ تو لاءِ آهي ته نه بکيو ٿئين ان ۾ ۽

متان اوهان کي بهشت مان ڪڍي ته ڏکيا ٿيو. بيشڪ تو لاءِ (هي آهي ته) منجهس نڪي بک لڳندئي ۽

لَا تَعْرٰی ﴿١١٨﴾ وَ اَنَّكَ لَا تَظْمَؤُا فِیْهَا وَ لَا تَضْحٰی ﴿١١٩﴾ فَوَسْوَسَ اِلَیْهِ

نه اگهاڙو. ۽ هي به ته نه اُڃو ٿيندين اتي ۽ نه اُس لڳندءِ. پوءِ خيال وڌو انهي کي

نڪي اگهاڙو ٿيندين. ۽ پڪ تون منجهس نڪي اُڃو ٿيندين ۽ نڪي اُس لڳندئي. پوءِ کيس شيطان وسوسو ڏنو

الشَّیْطٰنُ قَالَ یٰۤاٰدَمُ هَلْ اَدُلُّكَ عَلٰی شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَ مُلْكٍ لَّا یَبْلٰی ﴿١٢٠﴾

شيطان چيائين اي آدم ڏس ڏيان توکي بقا جي وڻ جو ۽ اهڙي ملڪ جو جيڪو پراڻو ٿئي نه ٿي.

چيائين ته اي آدم! سدائين رهڻ جي وڻ جو ۽ سدائين رهڻ واري بادشاهيءَ جو توکي ڏس ڏيان؟.

فَاَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَ طَفِقَا یَخْصِفٰنِ عَلَیْهِمَا

پوءِ ٻنهي کاڌو انهي مان پوءِ کلي پيا انهن تي بدن انهن جا ۽ لڳا چنبڙائڻ پاڻ تي

پوءِ منجهانئس ٻنهي کاڌو تنهن ڪري انهن کي سندين اوگهڙ ظاهر ٿي ۽ بهشت (جي وڻ) جا پن پاڻ تي ويڙهڻ

مِنْ وَّرَقِ الْجَنَّةِ ز وَ عَصٰۤی اٰدَمُ رَبَّهٗ فَغَوٰی ﴿١٢١﴾ ثُمَّ اجْتَبٰهُ رَبُّهٗ

پن بهشت جا ۽ چيو نه ورتو آدم پنهنجي رب جو پوءِ ڀٽڪي ويو. وري چونڊيو ان کي سندس پروردگار

لڳا ۽ آدم پنهنجي پالڻهار جي نافرماني ڪئي، تنهن ڪري ڀٽڪي ويو. وري سندس پالڻهار کيس چونڊيو

فَتَابَ عَلَیْهِ وَ هَدٰی ﴿١٢٢﴾ قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِیْعًۢا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ

پوءِ وريو انهي تي ۽ دڳ لاتائينس. فرمايائين ھئي لهو اتان گڏجي ٿيندؤ توهان هڪ ٻئي

پوءِ مٿس ٻاجهه سان موٽيو ۽ (کيس) سڌي رستي لاتائين. چيائين ته منجهانئس ٻئي گڏ لهي وڃو! اوهان مان ڪي ڪن

عَدُوٌّ ۚ فَاِمَّا يَاْتِيَنَّكُمْ مِّنِّىْ هُدًى ۙ فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ

جا واري. پوءِ جيڪڏهن اچي توهان وٽ منهنجي طرفان هدايت پوءِ جيڪو هليو منهنجي ڏس تي تہ نہ ڀلندو

جا ويري ٿيندا. پوءِ جڏهن اوهان وٽ منهنجي هدايت اچي تڏهن جنهن منهنجي تابعداري ڪئي سو گمراهہ نہ ٿيندو

وَلَا يَشْقٰى ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ اَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِىْ فَاِنَّ لَهٗ مَعِيْشَةً ضَنْكًا وَّ

۽ نہ تڪليف ۾ پوندو. ۽ جنهن منهن موڙيو منهنجي ذڪر کان تہ انهي لاءِ ٿيندو گذران تنگ ۽

۽ نڪي بدبخت ٿيندو. ۽ جيڪو منهنجي ياد ڪرڻ کان منهن موڙيندو تنهن لاءِ بيشڪ حياتي اهنجي ٿيندي

نَحْشُرُهٗ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَعْمٰى ﴿١٢٤﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِىْٓ اَعْمٰى وَقَدْ

آڻينداسون ان کي قيامت ڏينهن انڌو ڪري. چوندو اي منهنجا رب ڇو آندو تو مونکي انڌو ڪري ۽ آءٌ

۽ قيامت جي ڏينهن کيس انڌو ڪري اٿارينداسون. چوندو اي منهنجا پالڻهار! مون کي انڌو ڪري ڇو اٿاريئہ ۽ بيشڪ

كُنْتُ بَصِيْرًا ﴿١٢٥﴾ قَالَ كَذٰلِكَ اَتَتْكَ اٰيٰتُنَا فَنَسِيْتَهَا ۚ وَكَذٰلِكَ الْيَوْمَ

تہ هئيس سجو. فرمائيندو ائين ٿي آيون تو وٽ اسان جون آيتون پوءِ اهي وساري ڇڏيئہ، ۽ اهڙي طرح اڄ

(اڳي) سجو هوس. (الله) چوندو تہ ائين آهي، تو وٽ اسان جيون آيتون آيون پوءِ ڪين وساريئہ، ۽ اهڙيءَ طرح اڄ

تُنْسٰى ﴿١٢٦﴾ وَكَذٰلِكَ نَجْزِىْ مَنْ اَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْۢ بِاٰيٰتِ رَبِّهٖ ؕ

وساريو ويو تو کي. ۽ ائين ٿي بدلو ڏيندا آهيون ان کي جيڪو حد ٽپي ۽ يقين نہ ڪري پنهنجي رب جي ڳالهين تي.

وساربين. ۽ اهڙيءَ طرح انهيءَ کي سزا ڏينداسون جيڪو حد کان لنگهيو ۽ پنهنجي پالڻهار جي نشانين کي نہ مڃيائين.

وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَدُّ وَاَبْقٰى ﴿١٢٧﴾ اَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ

۽ اجا عذاب آخرت جو وڌيڪ سخت آهي ۽ دائمي آهي. ڇا پوءِ نہ هدايت ڏني انهن کي هن ڳالهہ تہ ڪيترين ئي تباهہ ڪيوسون انهن کان اڳ

۽ آخرت جو عذاب ڏاڍو سخت ۽ جٽادار آهي. (هن ڳالهہ) ڪين سڌو رستو نہ ڏيکاريو، ڇا تہ ڪانئن اڳ ڪيترائي

مِّنَ الْقُرُوْنِ يَمْشُوْنَ فِىْ مَسٰكِنِهِمْ ؕ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّاُولِى

قومون جو هي گهمن ٿا انهن جي جاين ۾، بيشڪ انهي ۾ نشانيون آهن عقل

جڳ ناس ڪياسون جن جي جاين ۾ گهمندا آهن؟ بيشڪ اُن ۾ ڏيان وارن لاءِ نشانيون آهن. ۽ (اي پيغمبر!)

النُّهٰى ﴿١٢٨﴾ ۧ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَّاَجَلٌ مُّسَمًّى ﴿١٢٩﴾ ؕ

وارن لاءِ. جيڪڏهن نہ هجي ها فيصلو اڳاٽو تنهنجي رب جو تہ ٿئي ها عذاب لاڳو ۽ جي نہ هجي ها مدت مقرر.

جيڪڏهن تنهنجي پالڻهار جو حڪم اڳاٽو نہ ٿئي ها ۽ (پڻ) مدت مقرر ٿيل نہ هجي ها تہ ضرور (عذاب) لازم ٿئي ها.

فَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُوْلُوْنَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوْعِ الشَّمْسِ

پوءِ تون صبر ڪر ان تي جيڪي چون ٿا ۽ تسبيح پڙهہ تعريف سان پنهنجي رب لاءِ اڳي سج اڀرڻ کان

پوءِ جيڪي چوندا آهن تنهن تي صبر ڪر ۽ سج اڀرڻ کان اڳ ۽ ان جي لهڻ کان اڳ پنهنجي پالڻهار جي پاڪائي ساراهہ

وَقَبْلَ غُرُوْبِهَا ۚ وَمِنْ اٰنَآئِ الَّيْلِ فَسَبِّحْ وَاَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ
۽ اڳي سج لٿي کان ۽ رات جي وقتن ۾ بہ پوءِ تسبيح پڙهہ ۽ ڏينهن جي طرفن ۾ يقينن تون
سان ڳڻ بيان ڪر ۽ رات جي (پهرين) گهڙين ۾ ۽ ڪجهہ گهڙيون ڏينهن جون پاڪائي بيان ڪر تہ مَن تون
تَرْضٰى ﴿١٣٠﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٖٓ اَزْوَاجًا مِّنْهُمْ
راضي ٿيندين. ۽ نہ ڪڍ اکيون پنهنجون ان شيءِ ڏانهن جا ڏني سون ڪيترن کي انهن مان
خوش ٿئين. ۽ (اي پيغمبرا) تون پهنجين اکين کي ان ڏانهن نہ کول، جنهن سان منجهانئن (ڪافرن جي) ٽولين کي دنيا جي حياتيءِ
زَهْرَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۙ لِنَفْتِنَهُمْ فِيْهِ ۗ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَّاَبْقٰى ﴿١٣١﴾
رونق دنيا جي حياتي جي جيئن آزمايون انهن کي ان ۾، ۽ رزق تنهنجي رب جو بهتر ۽ پائدار آهي.
جي سينگار سان هن لاءِ آسودو ڪيوسون تہ منجهس ڪين پرکيون، ۽ تنهنجي پالڻهار جو رزق پلو ۽ سدائين (رهڻ) وارو آهي.
وَاْمُرْ اَهْلَكَ بِالصَّلٰوةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا ۗ لَا نَسْـَٔلُكَ رِزْقًا ۗ نَحْنُ
۽ حڪم ڪر پنهنجي گهروارن کي نماز جو ۽ مضبوط ٿيءُ ان تي، اسين نہ ٿا گهرون توکان روزي، اسان ئي
۽ پنهنجي گهروارن کي نماز جو حڪم ڪر ۽ مٿس صبر ڪر (يعني قائم رهہ) توکان رزق نہ گهرندا آهيون. اسين
نَرْزُقُكَ ۗ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوٰى ﴿١٣٢﴾ وَقَالُوْا لَوْلَا يَاْتِيْنَا بِاٰيَةٍ مِّنْ رَّبِّهٖ ۗ
روزي ڏيون ٿا توکي، ۽ چڱي پڇاڙي آهي پرهيزگاريءَ جي. ۽ چيائون چو نہ ٿو آڻي اسان وٽ ڪا نشاني پنهنجي رب کان،
توکي روزي ڏيندا آهيون. ۽ چڱي عاقبت پرهيزگارن لاءِ آهي. ۽ چون ٿا تہ اسان وٽ پنهنجي پالڻهار جي ڪا نشاني ڇو نہ آڻيندو
اَوَلَمْ تَاْتِهِمْ بَيِّنَةُ مَا فِى الصُّحُفِ الْاُوْلٰى ﴿١٣٣﴾ وَلَوْ اَنَّآ اَهْلَكْنٰهُمْ
ڇا نہ آئي انهن وٽ نشاني اڳي آيل ڪتابن واري. ۽ جيڪڏهن اسين هلاڪ ڪريون انهن کي
آهي؟ جيڪي پهرين صحيفن ۾ آهي سي نشانيون وٽن نہ آيون آهن ڇا؟. ۽ جيڪڏهن اسين کين هن (پيغمبر موڪلڻ)
بِعَذَابٍ مِّنْ قَبْلِهٖ لَقَالُوْا رَبَّنَا لَوْلَآ اَرْسَلْتَ اِلَيْنَا رَسُوْلًا فَنَتَّبِعَ
عذاب سان انهيءَ کان اڳ ۾ تہ چون ها اي اسان جا رب ڇو نہ موڪليئي اسان ڏانهن رسول تہ تابع ٿيون ها
کان اڳ عذاب سان ناس ڪريون ها تہ ضرور چون ها تہ، اي اسان جا پالڻهارا اسان ڏانهن پيغمبر ڇو نہ موڪليئہ تہ
اٰيٰتِكَ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَّذِلَّ وَنَخْزٰى ﴿١٣٤﴾ قُلْ كُلٌّ مُّتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوْا ۚ
تنهنجي حڪمن جا ان کان اڳ ۾ جو ذليل ٿيون ها ۽ خوار ٿيون ها. تون چؤ هرڪ انتظار ڪندڙ آهي پوءِ توهان بہ انتظار ڪريو
پنهنجي ذليل ٿيڻ ۽ خوار ٿيڻ کان اڳ تنهنجي آيتن جي تابعداري ڪريون ها؟. (اي پيغمبرا) چئو تہ، سڀ ڪو منتظر
فَسَتَعْلَمُوْنَ مَنْ اَصْحٰبُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدٰى ﴿١٣٥﴾
پوءِ جلد ڄاڻندؤ تہ ڪهڙا آهن صاحب سڌيءَ راهہ جا ۽ ڪير آهن هدايت تي.
آهي پوءِ (اوهين بہ) منتظر رهو پوءِ سگهوئي ڄاڻندؤ تہ سڌيءَ واٽ وارا ڪير آهن ۽ هدايت وارو ڪير ٿيو؟.

